

ချွေတာစုဆောင်း ရှေ့ရေးကောင်း

ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှု အသိပညာပေးစာစောင်

အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများအား ဘဏ်များ၊ အသေးစားငွေကြေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ သမဝါယမအသင်းများ နှင့် အခြားသောဝန်ဆောင်မှုများမှ တစ်ဆင့် ပိုမိုတိုးတက်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ၎င်းဝန်ဆောင်မှုများ အကြောင်း သိရှိမှု အားနည်းနေကြဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှုများအကြောင်း နှင့် မိသားစုအတွင်းရှိ ဝင်ငွေ၊ ထွက်ငွေစီမံခန့်ခွဲမှု အခြေခံ အကြောင်း သိရှိလိုကြောင်း အထူးသဖြင့် ကျေးလက်နေလူထုများအကြား တောင်းဆိုမှုများ ရှိနေပါသည်။ အချို့အဖွဲ့အစည်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ငွေရေး ကြေးရေးဆိုင်ရာအသိပညာမျှဝေရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေကြပါ သည်။ မိမိတို့အနေဖြင့်လည်း ပြည်သူလူထုအတွင်းငွေကြေးဆိုင်ရာ အခြေခံသဘော တရားများကို ပိုမိုသိရှိနားလည်ပြီး ငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုများအား ပိုမိုလက် လှမ်းမီလာစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဤစာအုပ်အား ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဖက်ဖက်မှ ပိုင်းဝန်းကူညီပံ့ပိုးပေးပါသော အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး နှင့် သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များအားလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာနှင့် အသိပေးကြေညာချက်

ဤစာအုပ်ကို ဩစတြေးလျ၊ ကနေဒါ၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ အိုင်ယာလန်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရတို့မှ အလှူငွေထည့်ဝင် ထားသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု နှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေး ရန်ပုံငွေ (Livelihoods and Food Security Fund, LIFT) ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှု၊ ငွေရေးကြေးရေး ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေး ဦးစီးဌာန၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးလက်နေ နွမ်းပါးသူများ၏ အသက်မွေးမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှုတို့ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ထည့်ဝင်လှူဒါန်းကြသောအလှူ ရှင်များကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် ရေးသားဖော်ပြထားသောအမြင် များသည် LIFT နှင့် အလှူရှင်များ၏ တရားဝင်အမြင်များဟု မယူဆနိုင်ပါ။

Managed by UNOPS

မာတိကာ

အခန်း ၁	ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ အခြေခံသိမှတ်ဖွယ်ရာများ	၅
အခန်း ၂	ငွေစုခြင်း	၁၄
အခန်း ၃	ငွေချေးခြင်း	၃၆
အခန်း ၄	စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း	၅၀
အခန်း ၅	ဒီဂျစ်တယ်ငွေရေးကြေးရေး အကြောင်း သိကောင်းစရာများ	၅၈

အခန်း ၁

ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ
အခြေခံသိမှတ်ဖွယ်ရာများ

ဝင်ငွေ

လုပ်ငန်းဝင်ငွေ

အခြားဝင်ငွေ

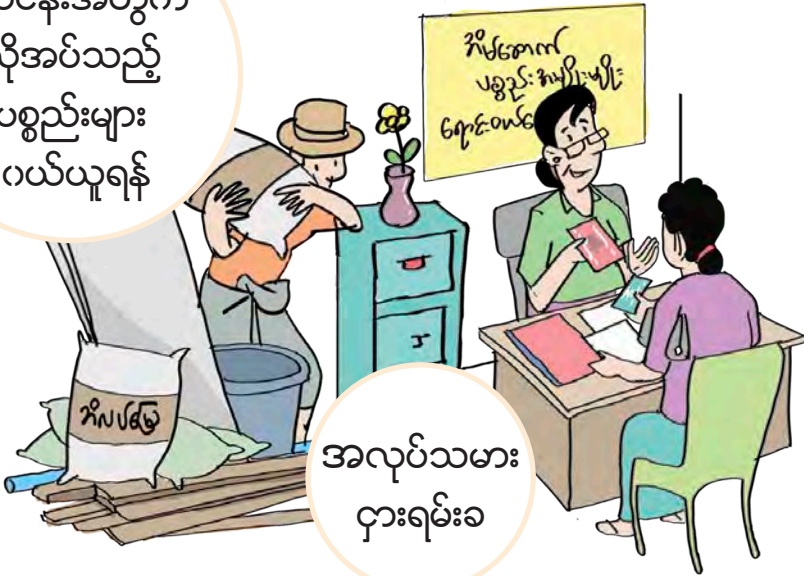

ချေးငွေအား ဝင်ငွေဟု မသတ်မှတ်ပါ။

အသုံးစရိတ်

လုပ်ငန်းအသုံးစရိတ်

လုပ်ငန်းအတွက်
လိုအပ်သည့်
ပစ္စည်းများ
ဝယ်ယူရန်

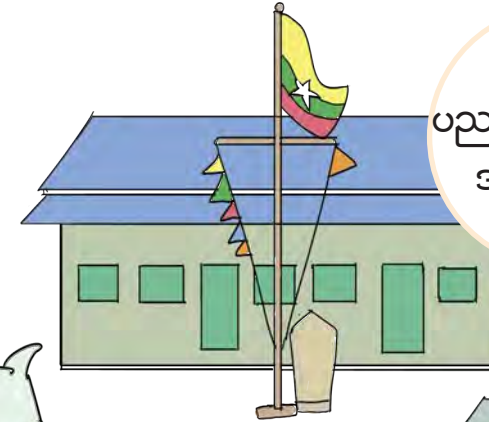
အလုပ်သမား
ငှားရမ်းခ

မြေ၊ အိမ်
ငှားရမ်းခ
ပေးရန်

မိသားစုအသုံးစရိတ်

ပညာရေးအတွက်
အသုံးပြုရန်

မိသားစုအတွက်
အာဟာရကြွယ်ဝသော
အစားအသောက်များ
ဝယ်ယူရန်

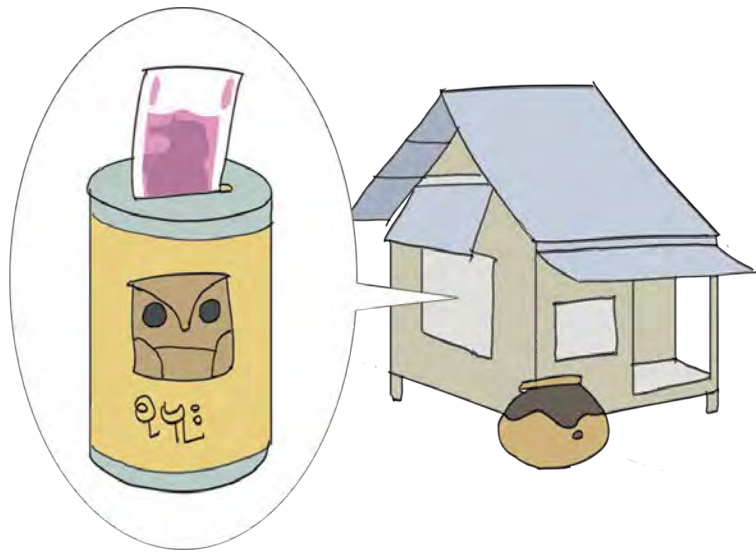
ဖုန်းငွေဖြည့်ရန်

ကျန်းမာရေး
အတွက်
အသုံးပြုရန်

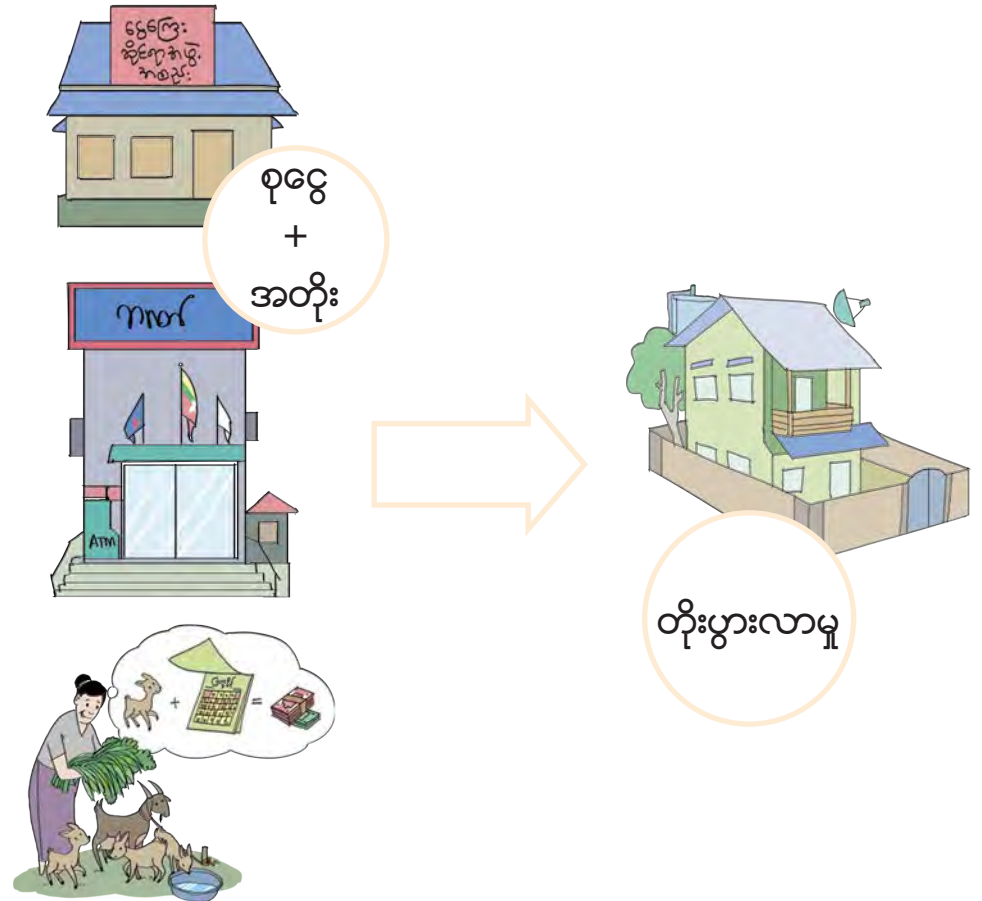
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း

အတိုးမရသော စုငွေ

အိမ်တွင် ငွေစုဆောင်းခြင်းသည် ကောင်းသော အလေ့အကျင့် ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသင့်သောနေရာများ

ထိုထက် ပို၍ ကောင်းသည်မှာ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ တွင် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခြင်းအားဖြင့် ငွေတိုးပွားရန် အခွင့်အလမ်း ပိုရှိပါသည်။

အကြွေး/ချေးငွေ

ရပါတယ်။

ဆိုင်အတွက်
လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေကို
အကြွေးနဲ့ ယူသွားလို့
ရမလား။

အရင်း xxxxx
အတိုး xxx
-----
xxxxx

ဘဏ်များမှ
ချေးငွေ

ငွေအတိုးချ
စားသူများမှ
ယူထားသော
ချေးငွေ

ငွေကြေးဆိုင်ရာ
အဖွဲ့အစည်း
တစ်ခုခုမှ
ချေးငွေ

အခြား
လူပုဂ္ဂိုလ်
တစ်စုံတစ်ဦးထံမှ
ချေးငွေများ

အကြွေး/ချေးငွေဆိုသည်မှာ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုဖြင့် ချေးယူပြီး သတ်မှတ်အချိန်ကာလ ရောက်လျှင် အတိုး နှင့် အရင်းပါ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်မှုအတွက် ငွေအသုံးပြုခြင်း (ဆောင်ရန်)

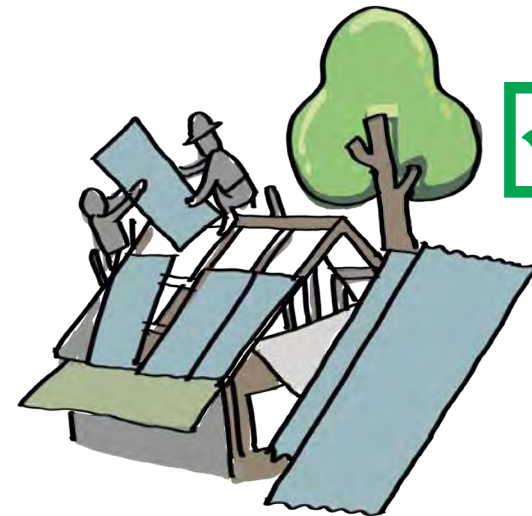
နေထိုင်မကောင်းခြင်းများအတွက် ဆေးဝါး နှင့် ဆေးကုသမှု

ပညာရေးအတွက် လိုအပ်သည့် အသုံးအဆောင်များ

မိသားစုအတွက် အာဟာရကြွယ်ဝသော အစားအသောက်များ

မိုးရာသီမတိုင်ခင် အိမ်ခေါင်မိုး ပြုပြင်ခြင်း

လိုချင်မှုအတွက် ငွေအသုံးပြုခြင်း (ရှောင်ရန်)

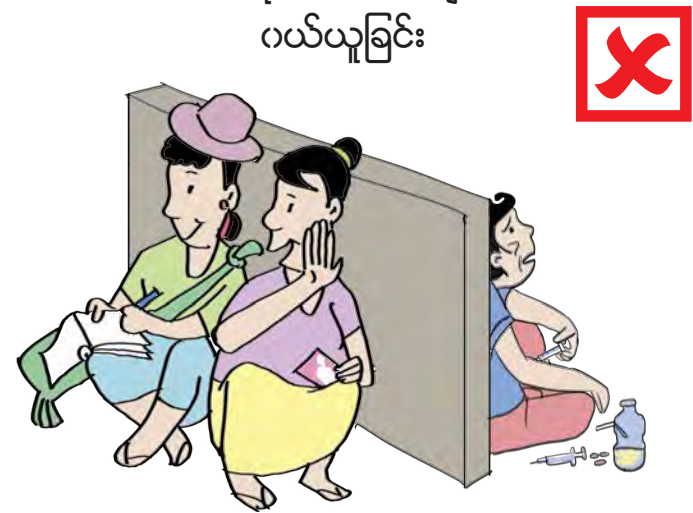
ဖုန်းမော်ဒယ်(လ်)
အသစ် ဝယ်ယူခြင်း

အရေးတကြီးမလိုအပ်သော
အသုံးအဆောင်များ
ဝယ်ယူခြင်း

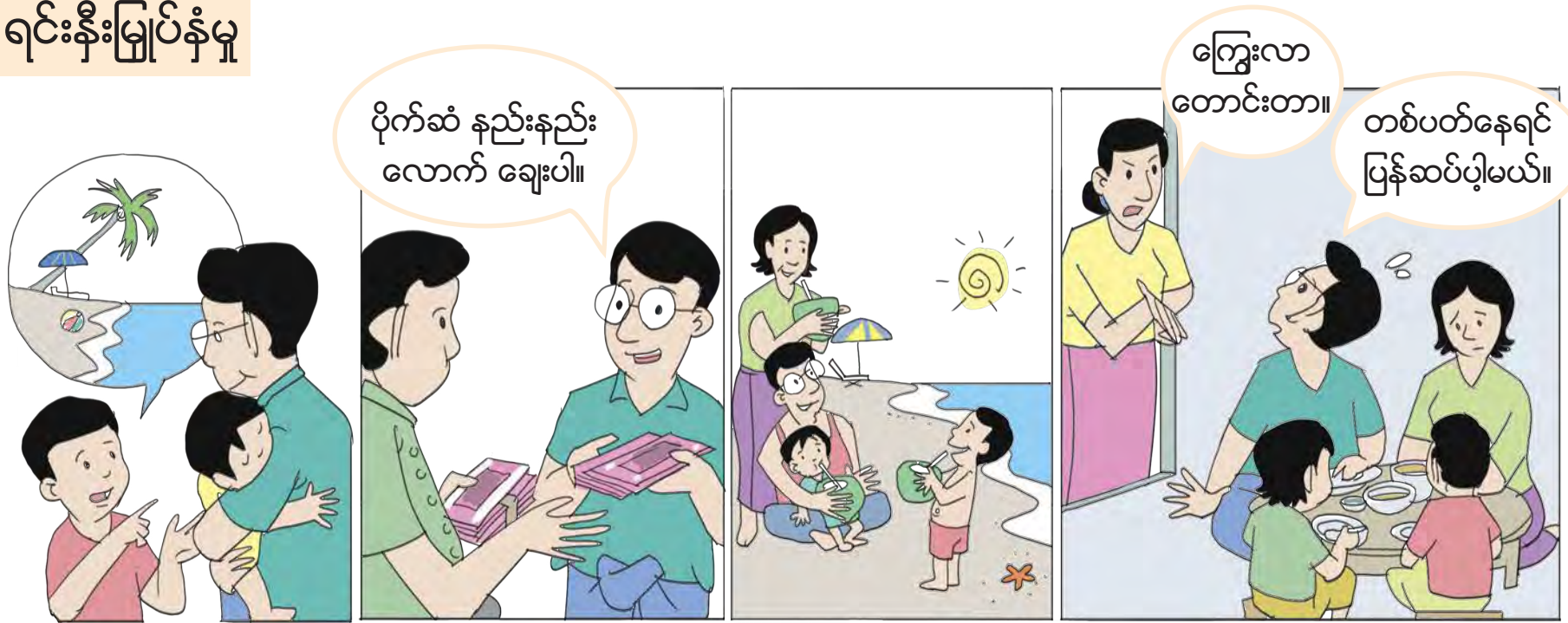
လောင်းကစား ပြုလုပ်ခြင်း၊
ကွမ်း၊ ဆေးလိပ်၊ အရက် သုံးစွဲခြင်း

ချဲ့ ထိုးခြင်း၊
မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲခြင်း

မှန်ကန်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

အဖြုန်း

အသုံး

စာချုပ်

စီးပွားရေး
လုပ်ငန်းများအတွက်
စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း

ငွေကြေး
အဖွဲ့အစည်းများဖြင့်
စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း

အောက်ပါအချက်များအား စစ်ကြည့်ရမည်။

- » ချေးငွေကာလ
- » အတိုးနှုန်း
- » ပြန်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ

စာချုပ်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ၏ဥပဒေကြောင်းအရ အကျုံးဝင်သည့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်သဘောတူညီမှု (သို့မဟုတ်) ကတိကဝတ် တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည့်အတွက် စာချုပ်တွင် လက်မှတ်မထိုးခင် စာချုပ်ပါ အကြောင်းအရာများအား နားလည်အောင် ဖတ်ကြည့်သင့်ပါသည်။ ချေးငွေ တစ်ခု ချေးယူချိန် (သို့မဟုတ်) လုပ်ငန်းတစ်ခု လုပ်ချိန်တွင် နှစ်ဦး နှစ်ဖက်လိုက်နာရမည့်တာဝန်ဝတ္တရားများ နှင့် ရပိုင်ခွင့်များအား သတ်မှတ်ပေးသည့် အရာလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း ၂

ငွေစုခြင်း

ဒေါ်မေသူ နဲ့ ဦးသန်းဌေးတို့လင်မယားဟာ ဦးသန်းဌေး မိဘတွေအိမ်မှာ နေကြပါတယ်။ သူတို့မှာ ၁ နှစ်အရွယ် သမီးတစ်ယောက် နဲ့ ၃ နှစ်အရွယ် သားတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။

အခု မေသူ့မှာ ကိုယ်ဝန်သုံးလ လွယ်ထား ပါတယ်။

ဦးသန်းဌေးက စီးပွားအဖြစ် ပန်း ၁ ဧက စိုက်ပျိုးပါတယ်။

မေသူကိုယ်ဝန် စရကတည်းက ကျန်းမာရေးကြောင့် ဘိန်းမုန့် မရောင်း တော့ပါဘူး။

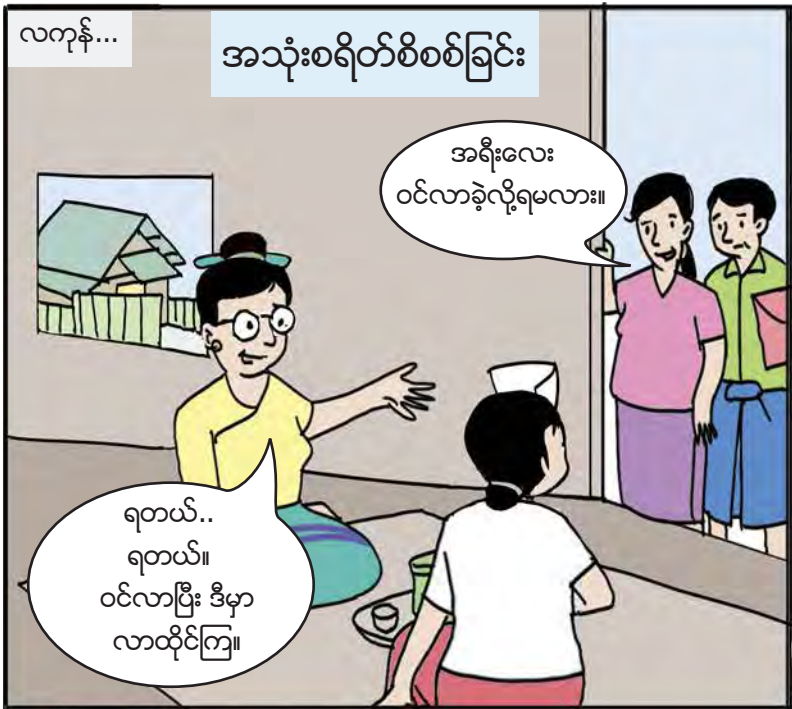

သူတို့မှာ တတိယကလေး မွေးစရိတ် စုဖို့ အခက်အခဲ ဖြစ်နေပါတယ်။

လကုန်...

အသုံးစရိတ်စိစစ်ခြင်း

အရီးလေး
ဝင်လာခဲ့လို့ရမလား။

ရတယ်..
ရတယ်။
ဝင်လာပြီး ဒီမှာ
လာထိုင်ကြ။

ဒီက မသိတာ
သိကြတယ်မှတ်လား။

ဟုတ်ကဲ့။
တွေ့ဖူးပါတယ်။ ကျွန်မနာမည်
မေသူပါ ဆရာမလေး။
တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။

ကျွန်တော့်
နာမည် သန်းဌေးပါ
ဆရာမလေး။
တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။

ဟုတ်ကဲ့
ကျွန်မလည်း
ဝမ်းသာပါတယ်။

တူမကြီးတို့
အရင်လက
ကုန်ကျစရိတ်တွေ
လုပ်လာခဲ့ရဲ့လား။

ဟုတ်ကဲ့
အရီးလေး။ ကျွန်မတို့
လုပ်လာပါတယ်။

သူတို့က
ကျွန်မဆီက
ကလေးမွေးစရိတ်စုဖြစ်အောင်
အကြံဉာဏ်လာတောင်း
ကြတာလေ။

ကျွန်မတို့
ဒီစာရင်းစာရွက်ကို
စစ်ကြည့်တဲ့အချိန်မှာ လိုအပ်တာ
ရှိရင်လည်း ဝိုင်းအကြံပေးပါအုန်းနော်
ဆရာမလေး။

ဟုတ်ကဲ့ပါ
အရီးလေး။

လက်ရှိ မိသားစု အသုံးစရိတ်များ

မီးဖိုချောင်အသုံးစရိတ် - ၈၀,၀၀၀

ဖုန်းဘောင် - ၁၅,၀၀၀

ခရီးစရိတ် - ၃၀,၀၀၀

ဆပ်ပြာ - ၃,၀၀၀

သာရေးနာရေး - ၅,၀၀၀

ကျန်းမာရေး - ၃၀,၀၀၀

အဝတ်အစားဖိုး - ၁၀,၀၀၀

ကလေးမုန့်ဖိုး - ၃၀,၀၀၀
ကျောင်းစရိတ်

အပျော်အပါး - ၂၀,၀၀၀

ချို - ၂၀,၀၀၀

ဒီစာရင်းထဲမှာ
လတိုင်း ငွေပမာဏ
မပြောင်းလဲတာ
ဘယ်ဟာတွေလဲ။

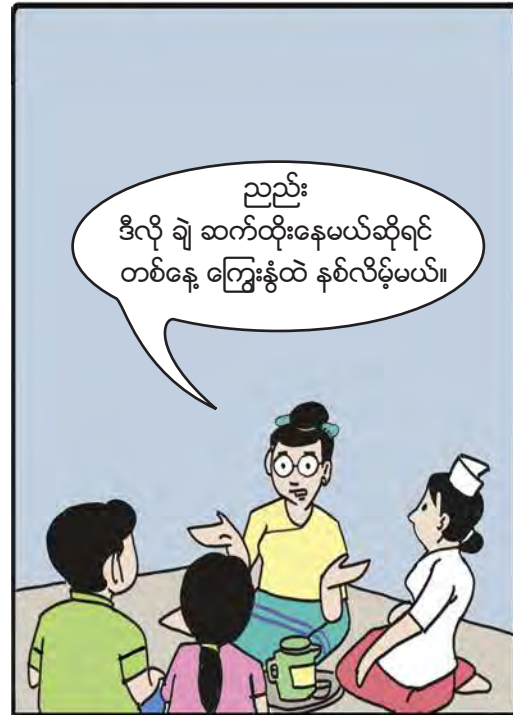
ဖုန်းဘောင်၊
ဆပ်ပြာ၊ဆပ်ပြာမုန့်၊
မီးဖိုချောင်အသုံးစရိတ်နဲ့ ကလေးမုန့်ဖိုး၊
ကျောင်းစရိတ်တွေကတော့
သိပ်အပြောင်းအလဲ မရှိဘူး။

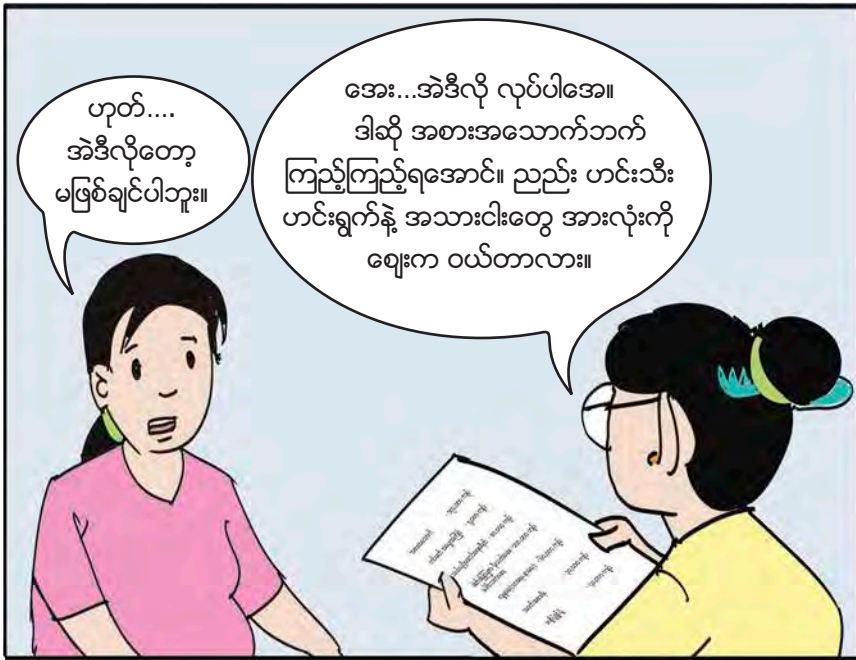

ဖုန်းဘောင်
တွေက ဘာကြောင့်
ဒီလောက်များနေရတာလဲ။

သူလေ
ဂိမ်းနဲ့ ဖေ့စဘွတ်
အရမ်းသုံးတာလေ။

ဟုတ်....
အိဒီလိုတော့
မဖြစ်ချင်ပါဘူး။

အေး...အိဒီလို လုပ်ပါအေး။
ဒါဆို အစားအသောက်ဘက်
ကြည့်ကြည့်ရအောင်။ ညည်း ဟင်းသီး
ဟင်းရွက်နဲ့ အသားငါးတွေ အားလုံးကို
ဈေးက ဝယ်တာလား။

ဟုတ်ကဲ့ ဈေးကပဲ
ဝယ်တယ်။

အိမ်မှာလည်း
စိုက်စားသင့်တာပေါ့
မမေ့ချေ။ ကိုယ့်အိမ်မှာ ကိုယ်စိုက်
စားတော့ ကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်တဲ့အပြင်
ပိုက်ဆံချွေတာရာလည်း
ရောက်တယ်လေ။

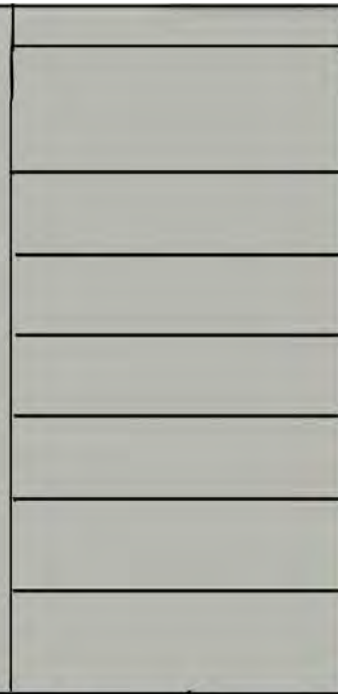
အိမ်နောက်ဘေး
ဈေးဆိုင်တည် ဆိုသလိုပဲ
ရောင်းရင် အပိုဝင်ငွေလည်း
ရနိုင်တယ်လေ။

နောက်ပြီး
အိမ်နီးနားချင်းတွေနဲ့လည်း
ဟင်းသီးဟင်းရွက်ချင်း
လဲစားလို့ရတယ်လေ။

ခါတ်မြေဩဇာ၊
ခါတုပေါင်းသတ်ဆေး၊
ခါတုပိုးသတ်ဆေးတွေ သုံးပြီး စိုက်ထားတဲ့
သီးပင်စားပင်တွေ ဝယ်စားတာ
ကြာရင် ...

ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးစေသော အစာများ

ပဲတောင့်ရှည်မျိုးစိတ်များ၊ အခွံမာသီးနှင့်ဆီထွက်သီးနှံများ

အသားဓါတ်ကြွယ်ဝသည့် ရင်းမြစ်ဖြစ်ပြီး အချို့သော ဗီတာမင်ဓာတ်များ၊ သတ္တုဓာတ်များ၊ အမျှင်ဓာတ်များနှင့် ဆီများလည်း ပါဝင်သည်။

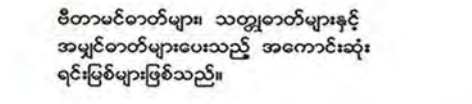
တိရစ္ဆာန်ထွက်ကုန်များ

အသားဓါတ်၊ ဗီတာမင်ဓာတ်နှင့် သတ္တုဓာတ်များ၊ အဆီဓာတ်များ ပါဝင်သော အကောင်းဆုံး ရင်းမြစ်များဖြစ်သည်။

ရောဂါကာကွယ်စေသော အစာများ

ဗီတာမင်ဓာတ်များ၊ သတ္တုဓာတ်များနှင့် အမျှင်ဓာတ်များပေးသည့် အကောင်းဆုံး ရင်းမြစ်များဖြစ်သည်။

အင်အားဖြစ်စေသော အစာများ

စွမ်းအင်၊ အသားဓာတ်၊ အချို့ဗီတာမင်နှင့် သတ္တုဓာတ်များပေးသည့် ပြုပြင်မထားသော အစေ့အဆံများ၌ အမျှင်ဓာတ်ကြွယ်ဝသည်။

ဒီအစာအုပ်စုကြီး
(၃)အုပ်စုကို ထမင်းစားတိုင်း
ပါအောင် စားရမယ်။ ပန်းကန်ထဲမှာ
ပြထားသလိုလည်း
အချိုးအစား ညီမျှအောင်လည်း
စားရမယ်။ ဒါမှ အာဟာရ
ပြည့်ဝလိမ့်မယ်။

လူတော်တော်များများက
အားဆေးစားတာ၊ ထိုးတာတွေကို
လွယ်လွယ်လုပ်ကြတယ်။
အဲဒီလို လုပ်ရင် အားရှိပြီး ဖျားနာတာတွေ
ကာကွယ်နိုင်မယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။

တကယ်တော့
ခုနက ပြောသလို
နေ့တိုင်းစားရင် အဲဒါတွေ ဘာမှမလိုဘူး။
နည်းနည်းပါးပါး ဖျားနာတာလောက်၊
အားမရှိတာလောက်ကတော့
ကောင်းကောင်းနားရင် ရပါတယ်။

ဒါနဲ့ ပါးစပ်နဲ့ မချက်ပြင်မှာ
ကိုယ်ဝန်ဆောင်တွေ ဦးစားပေးပြီး
စားသင့်တဲ့အစာအမျိုးအစားတွေကို
အရင်ဆွေးနွေးကြည့်ကြရအောင်။

မမေသူက ဘယ်လို အစာအမျိုးအစားတွေကို စားလေ့ရှိလဲ။

ဟိုလုပ်ဒီလုပ်နဲ့ အလုပ်မအားရင်တော့ ခေါက်ဆွဲခြောက်နဲ့ ပြီးသွားတယ်။ ကော်ဖီမစ်နဲ့ဆို ပိုပြည့်စုံသွားတယ်။ တညင်းသီးနဲ့မှ ထမင်းမြိန်တော့ ထည့်စားဖြစ်တယ်။

ခေါက်ဆွဲခြောက်ထုပ်က ဆားခါတ်များပြီး အာဟာရမဖြစ်ဘူး။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တွေကို ကိုယ်ဝန်ဆိပ် တက်စေနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး ကော်ဖီမစ်က ဓါတုပစ္စည်းတွေပါလို့ ကလေး ထိနိုင်လို့ အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်သင့်တယ်။

တညင်းသီးကလည်း ထူးခြားတဲ့အာဟာရဓါတ် မပေးတဲ့အပြင် ကျောက်ကပ်ကို ပျက်စီးစေနိုင်တယ်။ ပဲကတော့ အသားခါတ်ပါလို့ စားသင့်တယ်။

အမဲသား၊ ဝက်သားက ခဏခဏတော့ မစားဖြစ်ဘူး။ ငှက်ပျောသီး နဲ့ ကြက်ဥကတော့ ကလေး အရမ်းထွားမှာ စိုးလို့ မစားဖြစ်ဘူး။

အမဲသား၊ ဝက်သား နဲ့ ပဲတွေက ကိုယ်ဝန်ဆောင်တွေအတွက် သွေးအားကောင်းစေလို့ ဖြစ်နိုင်ရင် မကြာမကြာ စားစေချင်တယ်။

ကြက်ဥနဲ့ ငှက်ပျောသီးတွေ စားလို့ ကလေး အရမ်းထွားပြီး မွေးရခက်တယ်ဆိုတာ အယူအဆမှားတွေသာ ဖြစ်တယ်။

အာဟာရမျှတအောင် စားသုံးခြင်း

ပထမ
ထမင်းပိုင်း

အစိမ်းကြော် ရောဂါ
ကာကွယ်စေတယ်။

တို့ဟူးသုပ်

ငါးပိ နဲ့ တို့စရာအစုံ

ထမင်းဖြူ အင်အားပြည့်ဖြိုးစေတယ်။

ဒုတိယ
ထမင်းပိုင်း

ငါးကြော်

ပဲရွက်ကြော်

ပဲကုလားဟင်း

ထမင်းဖြူ

တတိယ
ထမင်းပိုင်း

ပဲစောင်းလျားသီးသုပ်

ကြက်ကာလ
သားချက်

ထမင်းဖြူ

ပဲငါး နဲ့
အသားက ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထွားစေတဲ့
အသားဓါတ်တွေ ပေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါးပိက
အဓာတ်များလို့ အနံ့ပါတယ်ဆိုရုံလေးပဲ
စားသင့်တယ်။

တွေ့လား။
ဒီထမင်းပိုင်းတွေမှာ ပါတဲ့
အသီးအရွက် အတော်များများက
ကိုယ့်ခြံဝင်းထဲမှာ
စိုက်လို့ရတယ်။

စားလို့
ပိုရင်လည်း ရောင်းစားတာ
ဒါမှမဟုတ် အခြောက်လှန်းတာ၊
တာရှည်ခံအောင်ဆားရည်စိမ်တာ နဲ့
အချဉ်တည်တာတွေလုပ်လို့
ရတယ်လေ။

ကောင်းတာပေါ့။
အဲဒီက ရတဲ့ ပိုက်ဆံကို
ကလေးနို့မှုန့်ဖိုးအတွက်
စုထားရမယ်။

မိခင်နို့ တိုက်ကျွေးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

မဟုတ်ဘူးလေ။
ကလေးကို နို့မှုန့်မတိုက်ပါနဲ့။
မိခင်နို့ တစ်မျိုးတည်းပဲ တိုက်ပါ။
မအေးနို့က ဘယ်လောက်အထိ
အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ
သိလား။

ပထမဆုံး
နို့ဦးရည်ကို
တိုက်ပေးရင် ကလေးအတွက်
ကိုယ်ခံစွမ်းအား ကောင်းစေပြီး
ကြီးထွားမှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေ
ပါတယ်။ လေအထိ အမေနို့တစ်မျိုး
တည်းသာ တိုက်ပါ။ ရေ
တိုက်စရာမလိုဘူး။

အမေနို့မှာ
ကလေးအတွက် လိုအပ်တဲ့
ရေဓါတ်၊ အာဟာရဓါတ်စုံလင်စွာ
ပါရှိတော့ မိခင်ကသာ အစာအုပ်စု
(၃)စုကို စုံလင်စွာနဲ့ လုံလောက်စွာ
စားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုမှမဟုတ်ရင်
ကလေးက နေထိုင်မကောင်း
ဖြစ်လို့ ကျန်းမာရေး
ကုန်ကျစရိတ်တွေက
တက်နေမှာ။

ကလေး လေပြည့်ပြီးနောက်

ကလေးကို
ဖြည့်စွက်စာ
ကျွေးနိုင်ပါပြီ။

နို့မှုန့်က အမေ့နို့ထက် ကောင်းတယ်လို့ ကျွန်မ ထင်နေတာ။

လူအများစုက အဲလိုပဲ ထင်နေကြတာ။ ကျွန်မကို ယုံပြီး အမေ့နို့သာ တိုက်ပါရှင်။ ဘာပိုက်ဆံမှ အပိုကုန်စရာ မလိုဘူး။

ကျေးဇူးပါ ဆရာမလေး။

မောင်သန်းဌေး ခရီးစရိတ်တွေက လတိုင်း ၃၀,၀၀၀ ကုန်နေကျလား။

မဟုတ်ပါဘူး။ မဟုတ်ပါဘူး...

ဒီလမှ ကျွန်တော့်ကလေး နှစ်ယောက်လုံး နေမကောင်းဖြစ်လို့ အဲဒါ မြို့မှာ ဆရာဝန်သွားပြရတော့ အဲလောက် ကုန်သွားတာပါ။

ကျွန်တော့်သမီးအကြီးမက ခဏခဏ နေမကောင်း ဖြစ်တတ်တယ်။ သူ့ကြည့်ရတာ ဖြူဖတ်ဖြူရော်နဲ့ အားမရှိသလို တစ်ချိန်လုံး ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါ ဆရာဝန်ပြတော့ သူ့မှာ သွေးအားနည်း ရောဂါဖြစ်နေတာတဲ့။

ကျွန်တော့်သား အငယ်က လည်ပင်းကြီးရောဂါ ဖြစ်နေတာ။ ဆရာဝန်က ပြောတော့ အိုင်အိုဒင်း ဓါတ် လိုနေတာတဲ့။ ဒါကြောင့်အိမ်မှာ အိုင်အိုဒင်းဆားပဲ စားတော့တယ်။

သိပ်ကောင်းတာပေါ့။
အဲဒါ မမေသူအတွက်လည်း
ကောင်းတယ်။

အိုင်အိုင်ဒင်းဆား စားရင်
နေ့လမစေ့တဲ့ကလေး
(ဒါမှမဟုတ်)
မသန်စွမ်းတဲ့ကလေးတွေ မွေးတာ
ကနေ ကာကွယ်ပြီးသား
ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။

အိုင်အိုင်ဒင်းခါတ်က
သံခါတ်၊ ထုံးခါတ်တို့
လိုပဲသတ္တုအာဟာရခါတ်
တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။

ခန္ဓာကိုယ်
ပုံမှန်ကြီးထွားရေး၊ ဦးနှောက်
ဖွံ့ဖြိုးပြီး ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်ရေး၊
ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ဇီဝကမ္မလုပ်ငန်းများ
ပုံမှန်လည်ပတ်ရေးတို့အတွက်
အိုင်အိုင်ဒင်းအာဟာရကို လုံလောက်စွာ
စားသုံးရပါမယ်။

အခြားသံခါတ်
ပြည့်ဝတဲ့ အစားအစာတွေဖြစ်တဲ့
အသား၊ အသည်း နဲ့ သွေးခဲတို့ကလည်း သံခါတ်
အရမ်းကြွယ်ဝလို့ တတ်နိုင်သလောက်
စားပေးသင့်တယ်။

သံဓာတ်ကြွယ်ဝသော အစားအစာများ

ဟင်းနုနယ်ရွက်၊ မုန်ညင်းရွက်၊
ကန်စွန်းရွက်၊ ချဉ်ပေါင်ရွက်စတဲ့အစိမ်းရင့်
ရောင်ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေနဲ့ ပဲအမျိုးမျိုးကလည်း
သံခါတ်အတော်အတန်ကြွယ်ဝလို့
နေ့တိုင်းစားပေးသင့်တယ်။

ပြီးတော့
အချဉ်ခါတ်(ပီတာမင် စီ)က
ခုနုကပြောတဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေနဲ့
ပဲအမျိုးမျိုးကရတဲ့ သံခါတ်ကို အစာ
လမ်းကြောင်းကနေ လွယ်ကူစွာ စုပ်ယူနိုင်
အောင် ကူညီပေးတယ်။

မမေသူကော
ကိုယ်ဝန်
အပ်ပြီးပြီလား။

လနနေသေးလို့
မအပ်ရသေးဘူး။

ကိုယ်ဝန်ရှိတာ
သိသိချင်း
အစိုးရဆေးခန်း (ဒါမှမဟုတ်)
ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတို့မှာ
သွားအပ်သင့်တယ်။

သွားအပ်တဲ့အခါ
သံခါတ်အားဆေးအပါအဝင်
လိုအပ်တဲ့ အားဆေးတွေ အခမဲ့
ထုတ်လို့ရတယ် မမေသူရဲ့။

နိုင်ငံတော်
အစိုးရက
ချင်းပြည်နယ်ရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်
တွေနဲ့ ကလေးအသက်(၂)နှစ်အထိ
အာဟာရပြည့်ဝစွာ စားသုံးနိုင်ရန်အတွက်
ငွေကြေးပံ့ပိုးတဲ့ အစီအစဉ်ကို
စတင်ခဲ့တယ်။

အာဟာရဆိုင်ရာ
အညွှန်းကိန်းကျဆင်းနေတဲ့
တိုင်း နဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာလည်း
အဲဒီလို ထောက်ပံ့နိုင်အောင်
ကြိုးစားနေပါတယ်။

ခုနက
ပြောခဲ့တဲ့အစားအစာ
တွေ စားပေးရင် သွေးအား
နည်းတာ၊ မူးမေ့လဲတာတွေ
မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။

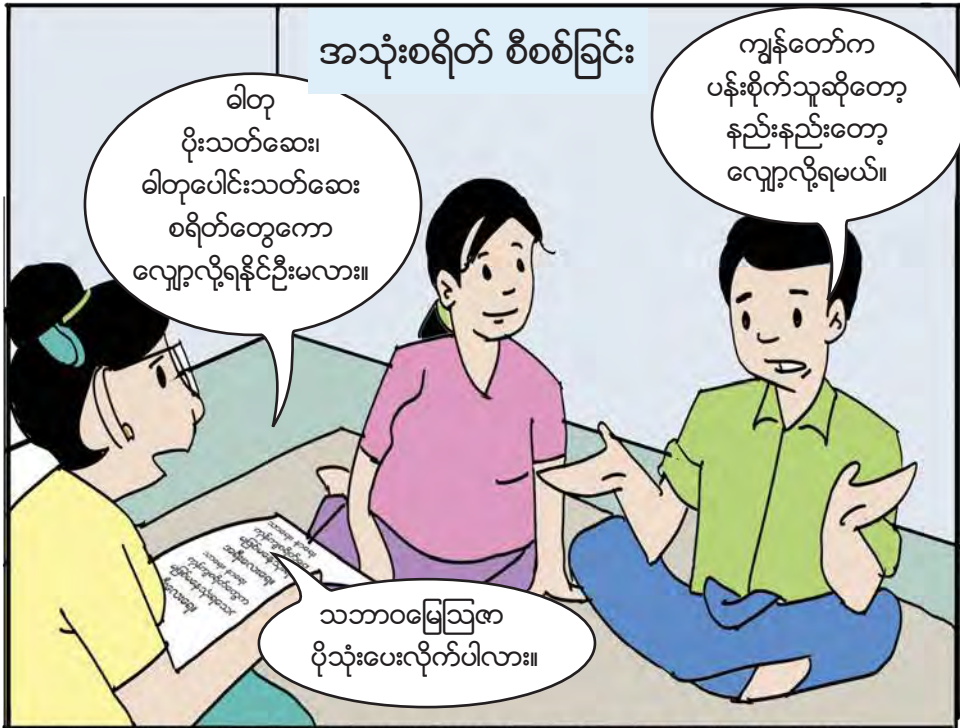

သမီးအကြီး
အတွက်ရော
ဆရာဝန်က သံခါတ်အားဆေး
ညွှန်းလိုက်ရဲ့လား။

ဟုတ်ကဲ့
ဆရာဝန်က
သောက်ခိုင်းလိုက်
ပါတယ်။

သူနာပြု
ဆရာမလေးရဲ့
အကြံဉာဏ်အတိုင်း
မိသားစုတွေ နေထိုင်ကြမယ်ဆိုရင်
ကျန်းမာရေးစရိတ်၊ ခရီးစရိတ်တွေ
သက်သာသွားမယ်။

ခါတု
ပိုးသတ်ဆေး၊
ခါတုပေါင်းသတ်ဆေး
စရိတ်တွေကော
လျော့လို့ရနိုင်ဦးမလား။

အသုံးစရိတ် စိစစ်ခြင်း

ကျွန်တော်က
ပန်းစိုက်သူဆိုတော့
နည်းနည်းတော့
လျော့လို့ရမယ်။

သဘာဝမြေဩဇာ
ပိုသုံးပေးလိုက်ပါလား။

အဲဒီလို
လျော့နိုင်ရင်တောင်
တော်တော်ကောင်းနေပါပြီ။

အဝတ်အစား၊
သာရေးနာရေးနဲ့
အပျော်အပါးအတွက် သုံးတဲ့ငွေ
နည်းနည်းများနေသလိုပဲနော်။

အဝတ်အစားက
ကျွန်တော်တို့ မြို့တက်မှ
ဝယ်ဖြစ်တာပါ။

ဟုတ်တယ်နော်
မေ့သူ။

ကိုယ့်အကျိုးတွေက ကောင်းနေသေးရင် ငါတစ်ကြိမ်လောက်မှ ဝယ်သင့်တယ်။

အဲဒါဆို ၅,၀၀၀ လျော့လိုက်မယ်။ အပျော်အပါး နဲ့လူမှုရေး ကုန်ကျစရိတ်တွေကော နည်းနည်းလျော့ လို့ရမလား။

သာရေး၊ နာရေးကုန်ကျ စရိတ်တွေက မဖြစ်မနေသုံးရသေးတယ် အရီးလေး။

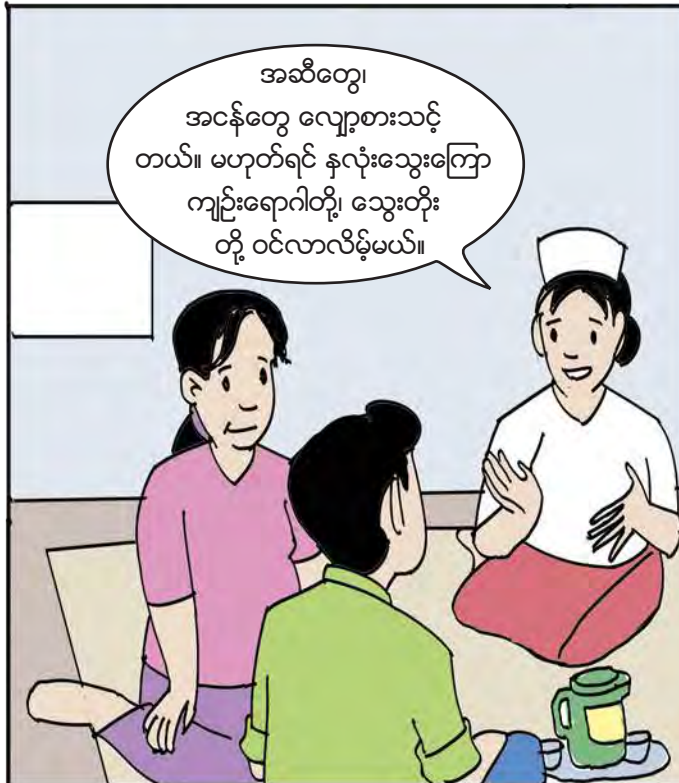
ကလေးတွေကလည်း ပွဲဈေးရှိရင် သွားချင်ကြ တယ်လေ။ အဲဒါကလည်း လတိုင်း သုံးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံပဲပါ။

အေး... လတိုင်း အပျော်အပါး အတွက် ပိုက်ဆံမသုံးဘူးဆိုတော့ ကောင်းပါတယ်။ အဲဒါဆို ၁၅,၀၀၀ လျော့ကြည့်ရအောင်။

နောက်ပြီး အမေက ဟင်းချက်ရင် ဆီများများထည့်ချက်ရတာ ကြိုက်တယ် အရီးလေးရ။

အဆီတွေ၊ အငန်တွေ လျော့စားသင့် တယ်။ မဟုတ်ရင် နှလုံးသွေးကြော ကျဉ်းရောဂါတို့၊ သွေးတိုး တို့ ဝင်လာလိမ့်မယ်။

ဆရာမလေးပြောတဲ့ အတိုင်း ဆီလျော့သုံး လိုက်ပါအေ။

ညည်းတို့ ကလေးတွေကိုလည်း ငွေစုတတ်အောင် သင်ရမယ်။ အဲဒီတော့ ဝါးကျည်တောက်စုဘူး သုံးဘူး ဝယ်ပြီးတော့ သူတို့ကို သူတို့ရတဲ့ မုန့်ဖိုးထဲက တစ်ရက် ၅၀ အနည်းဆုံး စုခိုင်းပါ။

နောက်တစ်ဘူးက ညည်းတို့လူကြီးတွေအတွက် အကြွေကို ဟိုလျှောက်ထား ဒီလျှောက်ထား မလုပ်ဘဲ စုဘူးထဲမှာ စု။

ညည်း ကလေးမွေးဖို့ ငွေ ဘယ်လောက်လိုမလဲ။

ကျွန်တော့်အမျိုးသမီးက မြို့မှာ မွေးမှာ ဆိုတော့ မွေးစရိတ် နဲ့ တစ်ခြားစရိတ်တွေ ပေါင်းလိုက်ရင် ၁၅၀,၀၀၀လောက် လိုမယ်နဲ့ တူတယ်။

မင်းစိုက်ခင်းက ပန်းရောင်းတာ ဘယ်လောက် ရလဲ။

ပျမ်းမျှ တစ်လကို ၂၀၀,၀၀၀လောက် ဝင်တယ်။

အဲဒါဆိုမင်းတို့ လျှော့ပြီးသားစရိတ်တွေ ငါ ကြည့် လိုက်အုံးမယ်။

ကံ အခုလို အပိုသုံးငွေတွေကို လျှော့လိုက်တော့လည်း တစ်လကို ငွေ ၃၂,၀၀၀ကျပ် ပိုထွက် လာသားပဲ။

ငွေစုတာက ငွေရှာနည်း တစ်မျိုးပဲပေါ့နော်။

ကိုယ်
တစ်လ ပင်နိုင်တဲ့ငွေထဲက
မလိုတဲ့ အသုံးစရိတ်တွေကို
လျှော့ကြည့်လိုက်တော့ ဘယ်လောက်
စုနိုင်လဲဆိုတာ တွေ့ပြီနော်။

အိမ်အသုံးစရိတ်	ယခင် အသုံးစရိတ်	လာမည့်လအတွက် အသုံးစရိတ်
မီးဖိုချောင်အသုံးစရိတ်	၈၀,၀၀၀	၇၅,၀၀၀
ခရီးစရိတ်	၃၀,၀၀၀	၅,၀၀၀
သာရေးနာရေး	၅,၀၀၀	၅,၀၀၀
အဝတ်အစားဖိုး	၁၀,၀၀၀	၅,၀၀၀
အပျော်အပါး	၂၀,၀၀၀	၅,၀၀၀
ဖုန်းဘောင်	၁၅,၀၀၀	၁၀,၀၀၀
ဆပ်ပြာ	၃,၀၀၀	၃,၀၀၀
ကျန်းမာရေး	၃၀,၀၀၀	၃၀,၀၀၀
ကလေးမုန့်ဖိုး	၃၀,၀၀၀	၃၀,၀၀၀
ချဲ့	၂၀,၀၀၀	၀
စုစုပေါင်း	၂၄၃,၀၀၀	၁၆၈,၀၀၀

	မလျှော့မီ	လျှော့ပြီး
လစဉ်ဝင်ငွေ	၂၀၀,၀၀၀	၂၀၀,၀၀၀
အိမ်အသုံးစရိတ်	၂၄၃,၀၀၀	၁၆၈,၀၀၀
(ပိုငွေ/လိုငွေ)	၄၃,၀၀၀	၃၂,၀၀၀

လစဉ်ဝင်ငွေထဲက
အိမ်အသုံးစရိတ်ကို
နှုတ်လိုက်ရင် ပိုငွေ/
လိုငွေမာဏကို
ရရှိပါလိမ့်မယ်။

အခုလို မလိုတဲ့အသုံးစရိတ်တွေ လျော့လိုက်မယ် ဆိုရင် ငွေစုလို့ရပြီ။

ဘဏ်နဲ့ တရားဝင် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေမှာ ငွေစုရင် စိတ်ချတယ်။ အတိုးရတယ်။

ဒါဆိုရင် အပြင်မှာ ငွေစုတာကော။

ရှင်တို့ မကြားဖူးကြဘူးလား။ ရပ်ကွက်ထဲမှာ စုတဲ့ စုကြေးအဖွဲ့နဲ့ လိုင်းပေါ်မှာ စုတဲ့အဖွဲ့တွေဆိုရင် ကိုယ့်ငွေကို ယူပြီး ထွက်ပြေး သွားတယ်ဆိုတာလေ။

သူတို့မှာ တရားဝင်လိုင်စင် မရှိတော့ ပြေးလို့ ရတာပေါ့။

ဘဏ်စာရင်း ကတော့ စာရင်းရှင်အပ်ငွေစာရင်း၊ ငွေစုဘဏ်အပ်ငွေစာရင်း၊ စာရင်းသေအပ်ငွေစာရင်း၊ ခေါ်ယူအပ်ငွေစာရင်းဆိုပြီး ရှိတယ်။

အစိုးရအသိမှတ်ပြု လိုင်စင်ရ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း တွေမှာလည်း တစ်ဦးချင်းစုငွေဆိုပြီး ရှိတယ်။

ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု နဲ့တစ်ခုရဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတွေက မတူနိုင်ဘူး။ ဘဏ် (ဒါမှမဟုတ်)...

စုငွေ အမျိုးအစားပေါ် မူတည်ပြီး အတိုးနှုန်းတွေက မတူ နိုင်ဘူးပေါ့။

...ခိုင်မာတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ငွေစုတာက စုငွေအတိုးရတဲ့အပြင် ကိုယ့်ငွေကို ဆုံးရှုံးမှုမှာ စိတ်မပူရတော့ဘူး။

ဒီမှာ အရီးလေး သိပ်ကြိုက်တဲ့ နမူနာပုံစံလေးတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒါက-

ရပ်

လျှော့

သွား

-အရက်

- လောင်းကစား
- ဆေးလိပ်
- မူးယစ်ဆေးဝါး

-ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ

- ဇိမ်ခံပစ္စည်း
- ခရီးသွားအပန်းဖြေ

-ပညာရေး

- ကျန်းမာရေး
- အစားအစာ

၅နှစ်ကြာပြီးသောအခါ

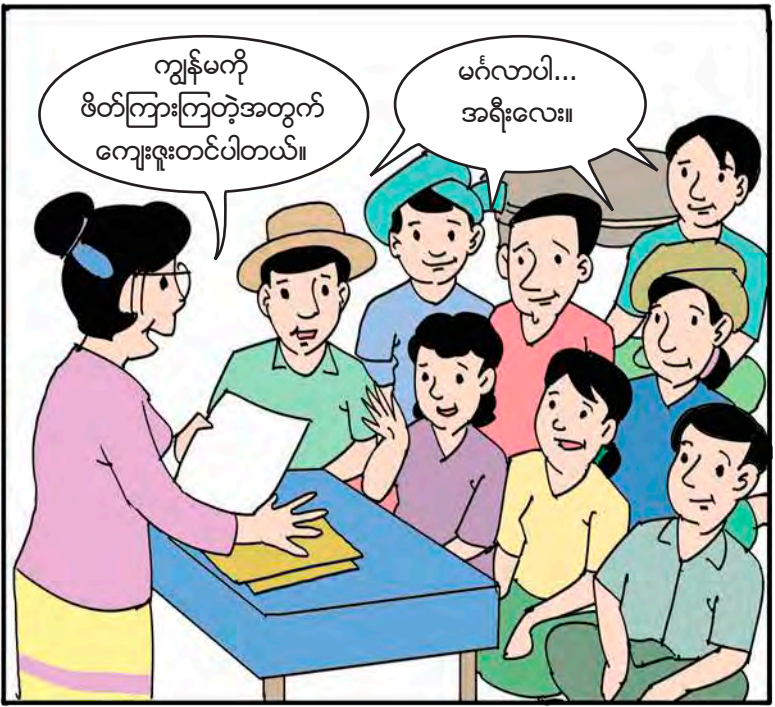

- » ငွေအများကြီးအား လက်ထဲ မကိုင်ထားဘဲ တစ်လစာ အသုံးစရိတ် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပြီး ချန်ထားပါ။
- » လက်ထဲတွင် ငွေများစွာ မထားခြင်းကြောင့် ငွေအလွယ် တကူ သုံးတတ်သည့်အကျင့်ပါ ကာကွယ်ပြီးသားဖြစ်ပါ လိမ့်မည်။
- » ကျန်ငွေကို ဘဏ် (သို့) အသေးစားငွေကြေးဝန်ဆောင် မှုလုပ်ငန်းများမှာ အပ်နှံခြင်း၊ လုပ်ငန်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ခြင်းအားဖြင့် ငွေကြေး တိုးပွားစေနိုင်ပါသည်။

အခန်း ၃

ငွေချေးခြင်း

ဒေါ်ဉာဏ်ကြီးရှင်ကို ကဝရွာမှာ
ငွေချေးခြင်းအကြောင်း ရှင်းလင်း
ပြောပြပေးရန် ဖိတ်ထားပါသည်။

ကျွန်မကို
ဖိတ်ကြားကြတဲ့အတွက်
ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

မင်္ဂလာပါ...
အရီးလေး။

ကျွန်မ
ဖိတ်ဝင်စားစရာ
ဇာတ်လမ်းလေး
တစ်ပုဒ် ပြောပြမယ်နော်။

ရွာတစ်ရွာမှာ
ဦးငြိမ်းနဲ့ ဒေါ်အေးမြဆိုတဲ့
လင်မယား ရှိပါတယ်။ သူတို့မှာ ကလေး
ငါးယောက်လည်း ရှိတယ်။

ဒေါ်အေးမြက
အကြော် ရောင်းပြီး
ဦးငြိမ်းက ဆိုင်ကယ် ငှားပြီး
ကယ်ရီဆွဲတဲ့အလုပ်ကို
လုပ်ပါတယ်။

အကြွေးနွံနစ်နေသော အကြောင်းရင်းများ

ဦးငြိမ်းဟာ အရက်စွဲနေတဲ့လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ မိန်းမနဲ့ ကလေးတွေဟာလည်း ကျန်းမာရေးနဲ့ မညီညွတ်တဲ့နေထိုင်မှုတွေကြောင့် မကြာခဏဆိုသလို ဖျားတတ်ကြပါတယ်။

သူတို့မှာ ငွေ အမြဲလိုအပ်နေပါတယ်။ တစ်ခြားလူတွေဆီက ငွေချေးယူပြီး နောက်အကြွေးတွေ ဆပ်ကြပါတယ်။

ကလေးဆေးခန်းပြချင်လို့ ၅၀,၀၀၀လောက် ချေးပေးပါလား အဒေါ်ရေ။

ညည်းစကားတည်နော်။ ဝါက ကလေးတွေ နေမကောင်းဘူးဆိုလို့ ချေးပေးလိုက်မယ်။

ဦးလေးရေ.. အခုတလော အကြော်တွေက ရောင်းမကောင်း၊ ကလေးတွေ ကလည်း နေမကောင်းကြလို့ ငွေလိုနေလို့ ၆၀,၀၀၀ လောက်...

...ခဏချေးပေးနိုင်မလား။ နောက်တစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ်နေရင် ပြန်ဆပ်ပို့မယ်။

လကုန်ရင် သေချာပေါက် ပြန်ဆပ်နော်။

ပြီးခဲ့တဲ့လ ဦးထက်မိုးဆီက ယူထားတဲ့ အကြွေး သွားဆပ်လိုက်ပါဦး။ ဒီငွေကို ဦးနိုင်လင်းဆီက ခဏချေးထားတာ။

အရင်က ဦးငြိမ်းဟာ ဆိုင်ကယ် ဝယ်မယ်ဆိုပြီး ငွေချေးပြီး အဲဒီ ပိုက်ဆံတွေကို အရက်သောက်ပစ် လိုက်တယ်။

သူတို့ အကြွေးနွံထဲမှာ နှစ်နေတာကြောင့် ကလေးတွေလည်း ကျောင်းမသွားနိုင်ပါဘူး။

ဒီမိသားစု ဘာလို့ အဲဒီလိုဖြစ်နေ လဲဆိုတာ ပြောပြ လို့ရမလား။

သူတို့က အပျင်း ထူနေကြတာ။

သနားပါတယ်။

သူတို့မှာ နေမကောင်းလို့ ပိုက်ဆံ ကောင်းကောင်း မရှာနိုင်ကြဘူး။

သူတို့ အကြွေးထူနေလို့ပါ။

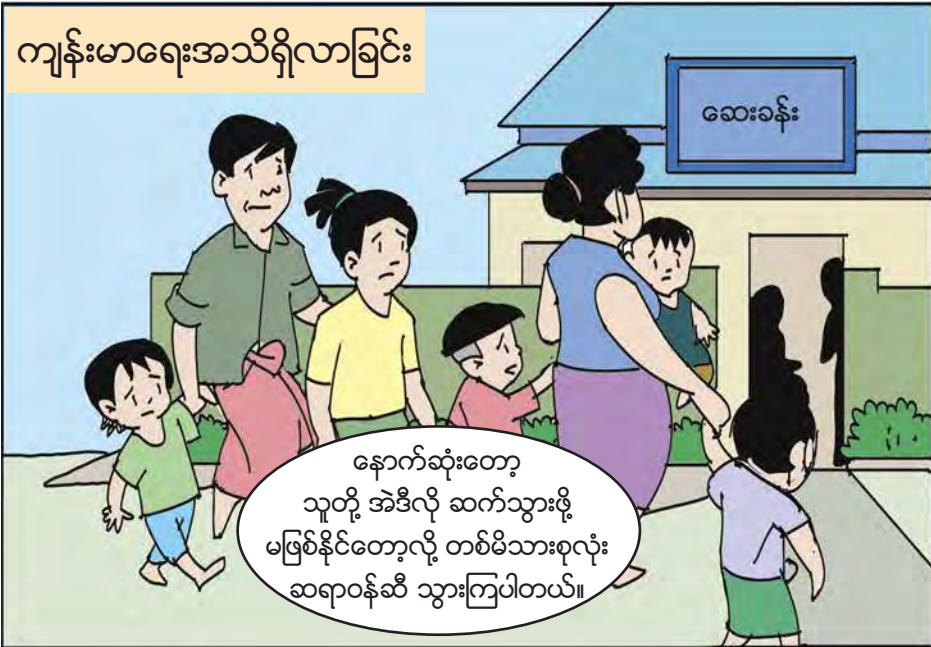

တချို့ အချက်တွေက မှန်ပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းလေးကို ပြန်ဆက်ပါရစေ။

သူ့ဇနီးက အငန် နဲ့ ဆီပြန်ဟင်းတွေ နှစ်ရှည်လများ စားတဲ့အပြင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား သိပ်မလုပ်တော့ သူ့ခမျာ ဆီးချိုသွေးချိုရော၊ နှလုံးရောဂါ ရော သွေးတိုးရောဂါပါ ရနေတယ်။

ကျန်းမာရေးအသိရှိလာခြင်း

နောက်ဆုံးတော့ သူတို့ အဲဒီလို ဆက်သွားဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့လို့ တစ်မိသားစုလုံး ဆရာဝန်ဆီ သွားကြပါတယ်။

အစ်မတို့ ဘာဖြစ်လာကြ တာလဲ။

အကြီးမ ဝမ်းလျောနေလို့။ အငယ်လေးကလည်း နေမကောင်း ခဏခဏ ဖြစ်နေလို့။ ကျွန်မကလည်း နေလို့ သိပ်မကောင်း ဆရာရယ်။ ကြည့်ပေးပါအုန်း။

ကလေးတွေ ထမင်းမစားခင် လက်ဆေးကြရဲ့လား။

ဆေးပါတယ် ဆရာရဲ့။

ဆပ်ပြာနဲ့လေ။

ဆပ်ပြာနဲ့တော့ မဆေးဖြစ်ဘူး ဆရာ။

ဟင်းချက်တဲ့အခါ
မှာလည်း ဆားလျှော့၊
အချိုမှုန့်လုံးဝ မသုံးပါနဲ့ဗျာ။
နောက်တစ်ခု သုံးလေးခါ
ပြန်ကြော်ထားတဲ့ဆီတွေကိုလည်း
မသုံးသင့်ဘူးနော်။

လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနေဖို့
လည်း လိုတယ်။
အနည်းဆုံး
လမ်းလေးဘာလေး
လျှောက်ပေါ့။

ဆရာရေ
ကျွန်တော်လည်း
အရက်ဖြတ်ချင်လို့
ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။

အဲဒါက
ဆေးရုံတက်ပြီး
အရက်ဖြတ်ရလိမ့်မယ်။
ဆေးရုံတက်ဖို့ ထောက်ခံစာ
ရေးပေးလိုက်မယ်။

ဟုတ်ကဲ့ပါ။
ကျေးဇူးအများကြီး
တင်ပါတယ်
ဆရာ။

ဆေးခန်းက
အပြန်မှာ သူတို့
မိသားစု ဆန်ဆိုင်ကို ဝင်တော့
ပိုင်ရှင်က အားဖြည့်ဆန်
အကြောင်း ရှင်းပြ
ပေးပါတယ်။

အများအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ထမင်း အနပ်တိုင်းမှာ လိုအပ်တဲ့ပီတာမင် နဲ့ သတ္တုဓာတ်တွေ အားလုံး ပါအောင် ထည့်မချက်နိုင်ကြဘူး။...

...ဒါကြောင့် အားဖြည့်ဆန်ကိုစားရင် ကိုယ်ခန္ဓာအတွက် နေ့စဉ်လိုအပ်တဲ့ပီတာမင် နဲ့ သတ္တုဓာတ် အမျိုးမျိုးပါတော့ ကိုယ်ခံစွမ်းအားကောင်းစေတယ်။

အမေရေ ထမင်းရေငွေ့ချက်ရင် အာဟာရဓာတ်တွေ ထမင်းရေထဲပါသွားတယ်လို့ ဆရာမက ပြောတယ်။

ဟုတ်လားသမီး... နောက်ဆို ငါတို့တွေ ထမင်းရေငွေ့မချက်တော့ဘူး။

ဟုတ်ကဲ့ အမေ။

အဲဒီမိသားစု ဘာဖြစ်သွားကြလဲ။

ဟုတ်ကဲ့ ကျန်းမာသွား ကြတယ်။ ကံကောင်း ချင်တော့...

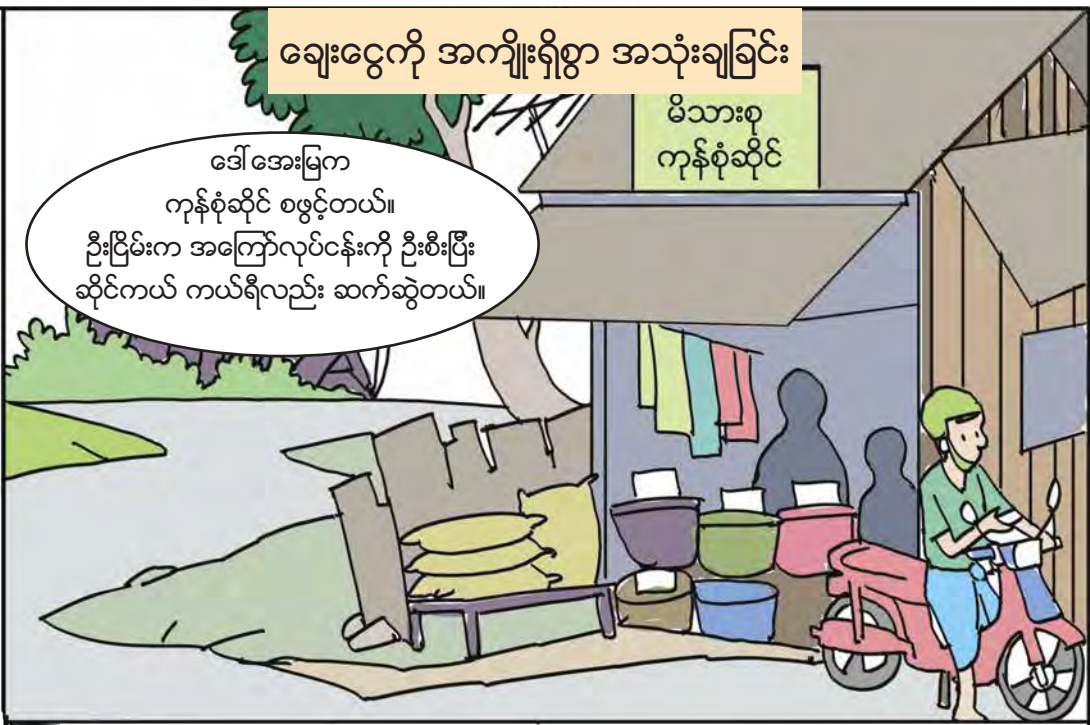

...သူတို့ရွာမှာ အသေးစားငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း ရောက်လာတော့ သူတို့ လုပ်မယ့်လုပ်ငန်းနဲ့ သင့်တော်တဲ့ ချေးငွေကို ယူပြီး...

ချေးငွေကို အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုခြင်း

မိသားစု ကုန်စုံဆိုင်

ဒေါ်အေးမြက ကုန်စုံဆိုင် စဖွင့်တယ်။ ဦးငြိမ်းက အကြော်လုပ်ငန်းကို ဦးစီးပြီး ဆိုင်ကယ် ကယ်ရီလည်း ဆက်ဆွဲတယ်။

အားဖြည့်ဆန်စားလို့ သူတို့မိသားစု ကျန်းမာ လာတာကြောင့် အားဖြည့်ဆန် ကိုပါ သူတို့ဆိုင်မှာ တင်ရောင်းတယ်။

အားဖြည့်ဆန်လည်း တစ်အိတ်ပေးပါဦးရှင်။

ကလေးတွေလည်း ကျောင်းပြန်တက်နိုင်ပြီး အားလပ်ချိန်မှာ အမေ့လုပ်ငန်းမှာ ကူညီနိုင်လာတော့...

...နစ်နစ်အကြာမှာ သူ့ယောက်ျားအတွက် ဘက်နဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး အရစ်ကျ ငွေချေးစနစ်နဲ့ ဆိုင်ကယ်အသစ် တစ်စီးတောင် ဝယ်ပေးလိုက် နိုင်တယ်။

အကြွေးတွေ ကိုလည်း အကျေ ပြန်ဆပ်နိုင်ခဲ့ကြတယ်။

အကြွေးလက်ကျန် မရှိတော့ဘူးနော်။

ဒီဇာတ်လမ်းလေးအပေါ်
အခြေခံပြီး ဒေါ်အေးမြတို့မိသားစု
စီးပွားရေးပြေလည်သွားတာ
ဘယ်အချက်တွေကြောင့်လို့ ထင်လဲ။

ကျန်းမာရေးနဲ့
ညီညွတ်တဲ့
နေထိုင်မှုပုံစံကို
ပြောင်းလဲလိုက်လို့။

ကျွန်မထင်တာက
နိုင်ငံတော်အသိအမှတ်
ပြုငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း
တစ်ခု ရွာကို ရောက်လာတော့
ဒေါ်အေးမြတို့အတွက် အတိုးနှုန်း
သက်သာတဲ့အရင်းအနှီး
ရသွားလို့။

အဲဒီချေးငွေကို
ဒေါ်အေးမြက သူရည်ရွယ်
ထားတဲ့အတိုင်း ကုန်စုံဆိုင်
ထဲကို အပြည့်အဝထည့်
လိုက်လို့ ဖြစ်မယ်။

အားလုံးရဲ့
အဖြေတွေ မှန်ပါတယ်။
ဈေးကွက်ကိုလည်း
သူ ကြည့်တတ်လို့ပေါ့။

ဒီအပြင်
ယောက်ျားကလည်း
အရက်ပြတ်ပြီး ကျန်းမာလာတယ်။
နောက်ပိုင်း သူကပဲ အကြော်လုပ်ငန်းကို
ဦးစီးပြီးဆိုင်ကယ် ကယ်ရီဆွဲတော့
တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ဝင်ငွေ
အပိုရတာပေါ့။

ချေးငွေ
မယူခင်မှာ
လစဉ်ကုန်ကျစရိတ် နဲ့
ငွေအဝင်အထွက်စာရင်း
တွေကို ပြန်သုံးသပ်
သင့်တယ်။

ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွေက ကျွန်မတို့လိုဆင်းရဲသားတွေကိုကော ငွေချေးပေးလား။

ချေးပေးတာပေါ့။ တူမကြီးတို့လို ဝင်ငွေနည်းတဲ့သူတွေအတွက် အပေါင်ပစ္စည်းမပါဘဲ ငွေချေးယူနိုင်အောင် အစိုးရက ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွေကို ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလိုင်စင်တွေ ချပေးထားတာ။

အဲတော့ တူမကြီးတို့နဲ့ ကိုက်ညီပြီး ပြန်ဆပ်နိုင်မဲ့ချေးငွေအမျိုးအစားကို ပေးတဲ့အဖွဲ့အစည်းကိုပဲ ရှာဖွေလိုတယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုနဲ့ တစ်ခုက ပေးတဲ့ချေးငွေအမျိုးအစားတွေ မတူနိုင်လို့ပါ။

မိမိ ငွေချေးမဲ့အဖွဲ့အစည်းကို ဒီလို အရေးကြီးတဲ့အချက်တွေနဲ့ ပြည့်စုံမှု ရှိမရှိ ကြည့်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ယုံကြည်စိတ်ချမှု နှင့် အာမခံချက်ရှိခြင်း - နိုင်ငံတော်အစိုးရ အသိအမှတ်ပြုအဖွဲ့အစည်းလိုင်စင် နှင့် လုပ်ငန်းလိုင်စင်၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ထောက်ခံချက်

ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိခြင်း - ချေးငွေအမျိုးအစားတွေ၊ ကိုယ်နဲ့ သင့်တော်မဲ့ချေးငွေ၊ ချေးငွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကုန်ကျစရိတ်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လုပ်ပိုင်ခွင့် နဲ့ တာဝန်တွေကို ရှင်းပြပေးခြင်း။

ထင်သာမြင်သာရှိခြင်း - အဆောက်အဦး၊ ရုံးသုံးကိရိယာ၊ ဝန်ထမ်းစာပေးဖြင့် လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြစရာရှိခြင်း၊ ရုံးလိပ်စာ ရှိခြင်း။

အဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းတွေမှာ ရှိတဲ့ ငွေရေးကြေးရေးကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာနကို မေးမြန်းရန်

ဝန်ဆောင်မှု - ကူညီလိုစိတ်ရှိပြီး အဖွဲ့ဝင်များအပေါ် လေးစားမှုရှိခြင်း။

ပုံမှန်အားဖြင့် အောက်ပါ
ချေးငွေအမျိုးအစားတွေကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

- အဖွဲ့လိုက်ချေးငွေ

- တစ်ဦးချင်းချေးငွေ

- လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ

- မွေးမြူရေးချေးငွေ

- လူမှုရေး ချေးငွေ

- အသေးစားလုပ်ငန်းများ
အတွက် ချေးငွေ

- ဝန်ထမ်းများအတွက် ချေးငွေ

ချေးငွေကို
ကိုယ့်စီးပွားထဲမှာ
အရင်ဆုံးရင်းနှီးမြှုပ်
နှံဖို့ စဉ်းစားပါ။

တစ်စုံတစ်ဦးက
ငွေချေးဖို့ တိုက်တွန်းလို့
ငွေချေးတာ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချပါ။ ကိုယ့်နာမည်နဲ့
သူများအတွက်
ငွေမချေးပေးပါနဲ့။

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်
အရီးလေး။

ချေးငွေယူသူတွင် ပြန်ဆပ်ရန်တာဝန်
အပြည့်အဝရှိသည့်အတွက်အောက်ပါ
အချက်များအား နားလည်သဘော
ပေါက်ရန် လိုအပ်ပါမည်။

- » ချေးငွေကို ဘာအတွက် သုံးမလဲ။
- » ဘယ်လောက်ချေးမလဲ။
- » ဘယ်အချိန်မှာ ချေးမလဲ။
- » ဘယ်လို ပြန်ဆပ်မလဲ။

အခြားသူများအတွက် အာမခံပေးခြင်း

တစ်နေ့ ဒေါ်မြနန္ဒာကို သူ့သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်က အာမခံလုပ်ပေးဖို့ ပြောတယ်။ အဲဒါနဲ့ ဒေါ်ဉာဏ်ကြီးရှင်ဆီ အကြံဉာဏ်တောင်းဖို့ သွားတယ်။

ညည်းသူငယ်ချင်းက
ချေးငွေ ပြန်မဆပ်နိုင်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊
ဆပ်ဖို့ ပျက်ကွက်ရင်ဖြစ်ဖြစ် အာမခံသူက
ပြန်ဆပ်ရမယ်ဆိုတာ သိရဲ့လား။

ဟုတ်ကဲ့။
ကျွန်မ သူငယ်ချင်း
ပြန်မဆပ်နိုင်ရင် သူယူထားတဲ့
ချေးငွေပမာဏကို ပြန်ဆပ်ရတာ
မဟုတ်လား။

အဲဒီပမာဏ
တစ်ခုတည်း မဟုတ်ဘူး။
ချေးငွေပမာဏရယ်၊
ကျန်တဲ့အတိုးရယ် ပေးရမှာ။

ကိုယ့်သူငယ်ချင်းက
ယုံကြည်စိတ်ချရရဲ့လား။
သူဝင်ငွေက ဘယ်ကနေဝင်တာလဲ။
သူလုပ်ငန်းက ဘယ်လိုနေလဲဆိုတာ
တွေကို အာမခံသူအဖြစ် မလုပ်ပေးခင်မှာ
ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမယ်။

ချေးငွေယူခြင်းဟာ
တာဝန်ယူခြင်းဖြစ်တဲ့
အကြောင်းကို ချေးငွေ
တစ်ပြိုင်တည်းယူကြတဲ့ ဦးမြ
နဲ့ ဦးလှ ဥပမာလေးကို
ဆက်ကြည့်ရအောင်။

ချေးငွေအားမှန်ကန်စွာပြန်လည်
ပေးဆပ်ရန်အရေးကြီးခြင်း

ဦးလှမှ ချေးငွေ ထုတ်ယူခြင်း

ချေးငွေ ပြန်ဆပ်၍ ချေးငွေအသစ် ထပ်ယူခြင်း။

ဦးမြမှ ချေးငွေ ထုတ်ယူခြင်း

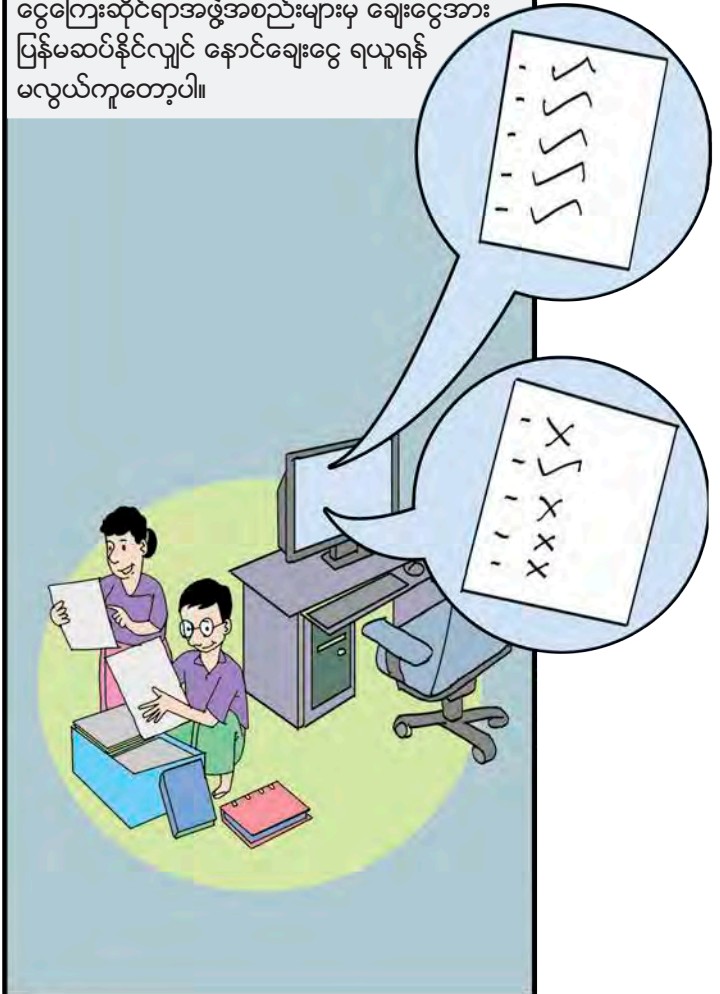

ချေးငွေ ပြန်မဆပ်၍ ချေးငွေအသစ် ထပ်ယူခွင့် မရခြင်း။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ချေးငွေယူသူများမှတ်တမ်းတင် သည့် အဖွဲ့အစည်း

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ချေးငွေပြန်မဆပ်သူများ စာရင်းမှတ်တမ်းပေါ်လာပြီဖြစ်သည့်အတွက် ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ ချေးငွေအား ပြန်မဆပ်နိုင်လျှင် နောင်ချေးငွေ ရယူရန် မလွယ်ကူတော့ပါ။

အခန်း ၄

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ
ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

စီးပွားရေးလုပ်မည့်သူတိုင်း
ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် တစ်ခု အရင် ချမှတ်ထား
သင့်ပါသည်။

ချမှတ်ပြီးရင်

ငွေကြေးဇယားထားရှိခြင်းသည်
မိမိငွေကြေးအားစီမံခန့်ခွဲရာတွင် အထောက်အကူ
ပြုပါသည်။

မည်သည့် ရည်မှန်းချက်မျိုးမဆို အဓိကအချက် ၅ချက် ပါဝင်ရပါမည်။

- S » သင့်ရည်မှန်းချက်တိကျသေချာပါစေ။
- M » သင့်ရည်မှန်းချက်သည် တိုင်းတာကြည့်လို့ရနိုင်ရပါမည်။
- A » လက်တွေ့ကျပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့်ရည်မှန်းချက်မျိုး ဖြစ်ရပါမည်။
- R » မိမိအရည်အချင်းနဲ့ လိုက်လျောညီထွေမှု ရှိရပါမည်။
- T » အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခု သတ်မှတ်ထားရပါမည်။

သင့်ရည်မှန်းချက် တိကျသေချာပါစေ။

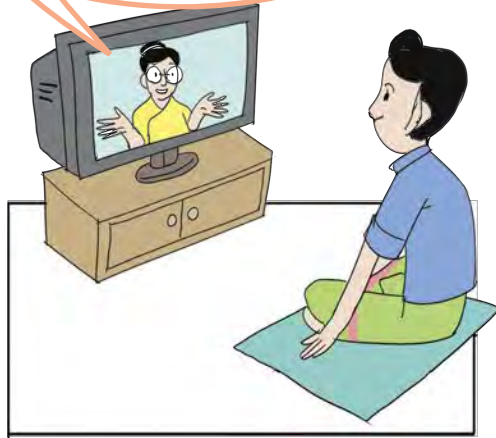

- » ဖောက်သည် ၁၀ ယောက် ထပ်ရအောင် လုပ်မယ်။
- » ဈေးငွေနဲ့ လုပ်ငန်းက ငွေချေးပြီး လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်တာ သုံးမယ်။
- » အမေ နဲ့ ညီမလေးကို ဒီရိုင်းထွင်ထားတဲ့ မြန်မာဂတ်စုံ တွေ ချုပ်ပေးပြီး ဝတ်ခိုင်းမယ်။
- » သူငယ်ချင်းတွေကိုလည်း ဈေးလျော့ပြီး ချုပ်ပေးမယ်။ ပြီးတော့ ဖောက်သည်များများ ရှာမယ်။
- » ဆိုင်မှာ ခေတ်ပေါ်အစတွေ တင်မယ်။

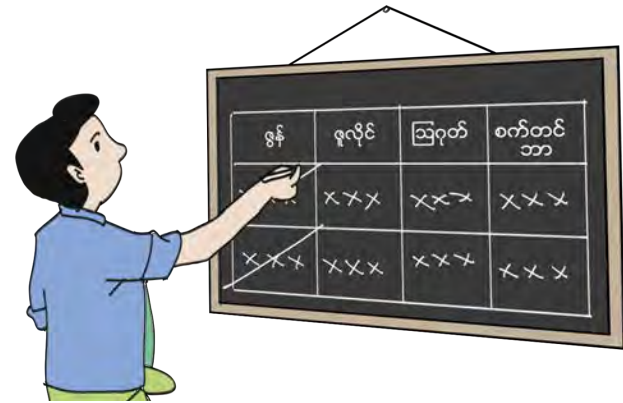

သင့်ရည်မှန်းချက်သည် တိုင်းတာကြည့်လို့ရနိုင်ရပါမည်။

ရည်မှန်းချက်တစ်ခု
အကောင်အထည်ဖော်တော့မယ်
ဆိုရင် မိမိအား ဝန်ပိုလည်း မဖြစ်၊
တတ်နိုင်မည့် ငွေပမာဏတစ်ခု
သတ်မှတ်ရပါမယ်။

လျှင်နီးထိထည့်ဗျာနွေး	=	x x x x
တစ်လဝင်ငွေ	=	x x x x
တစ်လ ငွေကုန်ငွေ	=	x x x x
စွန့်စားငွေ	=	x x x x

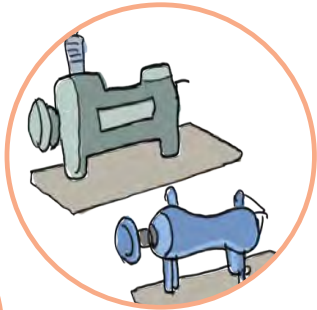

မိမိသတ်မှတ်ထားသည့် လမ်းကြောင်းပေါ်
ရှိ၊ မရှိ ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရပါမည်။

လက်တွေ့ကျပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့်ရည်မှန်းချက်မျိုး ဖြစ်ရပါမည်။

အလုပ်သမား ငှားရန်

အပ်ချုပ်စက်

ငါက အားလုံး လုပ်ချင်ပေမဲ့ ပိုက်ဆံက မလောက်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။

ပိတ်စဉ်း

မင်းကလည်း အရေးကြီးဆုံး တစ်ခုကို အရင် ရွေးပြီး အချိန်သတ်မှတ်လိုက်။ ပြီးရင် ကျန်တဲ့ကိစ္စတွေအတွက်လည်း အချိန် သတ်မှတ်လိုက်။
လာ...အတူတူ အစီအစဉ်ဆွဲကြည့်ရအောင်။

- » စက်အတွက် လေ စုမယ်။
- » အလုပ်သမားကို စက်ဝယ်ပြီးတာနဲ့ ငှားမယ်။
- » ပိတ်စကို စုထားတဲ့ပိုက်ဆံနဲ့ နည်းနည်းလောက် ဝယ်လိုက်မယ်။ နောက် ပိုက်ဆံ ထပ်ရှာလို့ရမှ ပိတ်စထဲ မြှုပ်နှံမယ်။

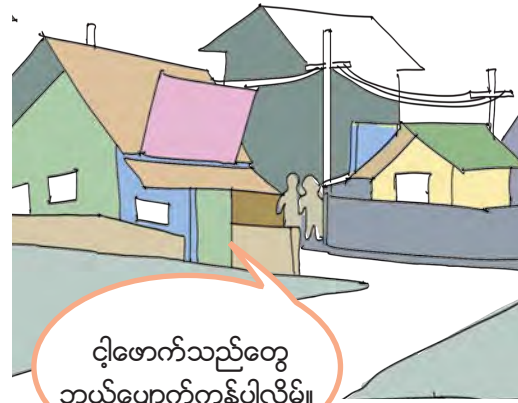
အေး.....အဲဒါ ကောင်းတယ် သူငယ်ချင်း။

မိမိအရည်အချင်းနဲ့ လိုက်လျောညီထွေမှု ရှိရပါမည်။

၂လ အကြာ

ဗျို.....ခင်ဗျား ကြားပြီးပြီလား။
 ဟိုဘက်လမ်းမှာ
 အပ်ချုပ်ဆိုင်အသစ်ကလေး
 လက်ရာလည်း သေသပ်ပြီး စိတ်လည်း
 ရှည်တယ်တဲ့။ ဈေးနှုန်းလည်း သက်သာ
 တယ်ဆိုပြီး ခင်ဗျားဖောက်သည်တွေ သူ့ဆီ
 ရောက်ကုန်ပြီဗျ။

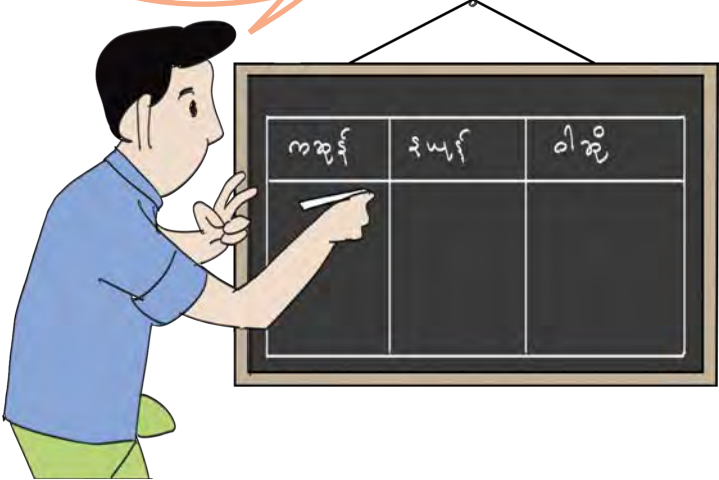
မဖြစ်ဘူး။
 လုပ်ငန်းအစီအစဉ်
 အသစ်တွေပြန်ဆွဲရမယ်။

မမျှော်လင့်သည့်အခြေအနေကြောင့် မူလချမှတ်ထားသည့်ရည်မှန်းချက်များ ပျောက်သွားခဲ့လျှင် အသစ် ပြန်လည်ပြင်ဆင် ရေးဆွဲရပါမည်။

အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခု သတ်မှတ်ထားရပါမည်။

မဖြစ်ဘူး။
အချိန်သတ်မှတ်ရတော့မယ်။

အချိန် ထပ်တိုးမလား။
ငွေပို စုမလား။

စုနှစ်နှစ်: ၂၀၁၈ ခုနှစ်: <၂၀>

	ကဆုန်	နယုန်	ဝါဆို	ဝါခေါင်
—	x x	x x x	x x x	x x x
—	x x x	x x x	x x x	x x x
	✓	x		

သတ်မှတ်ထားသည့်ပမာဏသို့ ရောက်ရန် မဖြစ်နိုင်ဘူးဟု သုံးသပ်မိလျှင် တစ်လတွင် ပိုက်ဆံ ပိုစုမည်လား (သို့မဟုတ်) လက်တန်သည်၊ တစ်လတန်သည်ဖြစ်စေ အချိန်အား နောက်ဆုတ်မည်လားဆိုသည်အား စဉ်းစားကြည့်ရမှာ ဖြစ်ပါသည်။

၅။ ရည်မှန်းချက်သို့ ရောက်ရှိ

၄။ အခက်အခဲ ရှိလျှင် အခြားဖြစ်နိုင်ခြေ
ရှိသည့်နည်းလမ်းများ ဆောင်ရွက်

၃။ မိမိရည်မှန်းချက်အား ပြန်လည်သုံးသပ်၍
လိုအပ်လျှင် အပြောင်းအလဲ နည်းနည်းလုပ်

၂။ မိမိလက်ရှိ အခြေအနေအား
ပြန်လည်စစ်ဆေး

၁။ ဝင်ငွေအား
ကြိုတင်ခန့်မှန်း

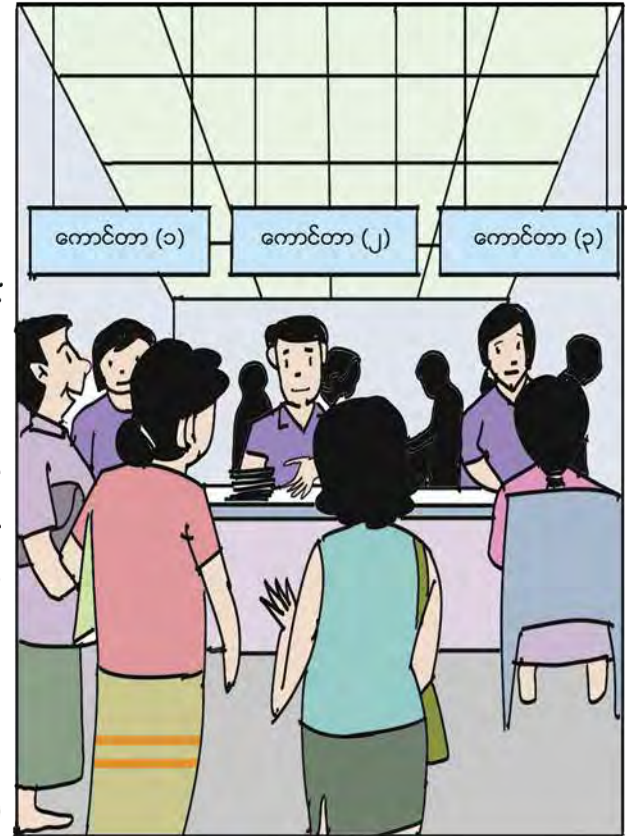
အခန်း ၅

ဒီဂျစ်တယ်ငွေရေးကြေးရေး
အကြောင်း သိကောင်းစရာများ

ဒေါ်ချိုချိုမာ၏ သမီး မြတ်ခန့်သည် စင်္ကာပူတွင် အလုပ်သွားလုပ်မည် ဖြစ်သည်။

သူမ ပြန်ပို့မည့် ငွေကို စုဆောင်း ထားနိုင်ရန် သူမအမေနှင့်အတူ ဘဏ်သို့ ဘဏ်စာရင်း ဖွင့်ရန် သွားကြပါသည်။

မင်္ဂလာပါ.. ဘာကူညီ ပေးရမလဲရှင့်။

မင်္ဂလာပါ.. ကျွန်မအမေအတွက် ဘဏ်စာရင်း တစ်ခု ဖွင့်ပေးချင်လို့ပါ။

အရင်က ဘဏ်စာရင်း ဖွင့်ဖူးလား အန်တီ။

မဖွင့်ဖူးပါဘူး သမီး။

ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုး

အန်တီရေ ဒါဆို ကျွန်မတို့ဆီမှာ ရန်ငွေတိုဝန်ဆောင်မှုတွေ အရင်ရှင်းပြပေးပါရစေ။

ကျွန်မတို့ဆီမှာ ငွေစုဘဏ်အပ်ငွေစာရင်း၊ စာရင်းသေအပ်ငွေစာရင်း၊ စာရင်းရှင်အပ်ငွေစာရင်း နဲ့ ခေါ်ယူအပ်ငွေစာရင်းတို့ ရှိပါတယ်။

ငွေစုဘဏ် အပ်ငွေစာရင်းကတော့ ငွေစုဆောင်းချင်တဲ့ လူတွေက ဖွင့်ကြပါတယ်။ တစ်လတစ်ခါ ငှက်ရက်မတိုင်ခင် မထုတ်ရင် အတိုးရပါတယ်။ အဲဒါကို စာအုပ်နဲ့ ရမယ်။

စာရင်းသေအပ်ငွေစာရင်း ကတော့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ကာလ အပိုင်းအခြားတစ်ခုအထိ ငွေကို အပ်ထားရတယ်။

ဒီစာရင်းကို ငွေပိုငွေလှုံ့ရှိသူတွေနဲ့ မိမိကလေးနှောင်ရေးအတွက် ငွေစုချင်တဲ့သူတွေက ဖွင့်ကြပါတယ်။

စာရင်းသေအပ်ငွေက စာအုပ်ထက် အတိုး ပိုရတယ်။ အဲဒီအတွက် ဘဏ်ကနေ သင့်ကို စာရွက်လေး တစ်ရွက် ပေးပါလိမ့်မယ်။

စာရင်းရှင် အပ်ငွေစာရင်းကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ လွယ်လွယ်ကူကူ ငွေပေးချေ နိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်တယ်။

ဒီစာရင်း ဖွင့်ထားရင် ငွေသားအစား ချက်လက်မှတ်ကို သုံးပြီး ငွေသွင်း၊ ငွေထုတ်တာတွေကို လွယ်လွယ်ကူကူ လုပ်နိုင်တယ်။ အတိုးတော့မရပါဘူး။

ခေါ်ယူအပ်ငွေ စာရင်းဆိုတာ အတိုးနှုန်းကို ရက်တိုးနဲ့ နေ့တိုင်း တွက်ပေး တာကို ခေါ်တယ်။

အဲဒါဆိုရင် ငွေစုဘဏ်အပ်ငွေစာရင်း ဖွင့်မယ် သမီး။

ဟုတ်ကဲ့။ အန်တီ မှတ်ပုံတင် ကတ်လေး တစ်ချက် လောက် ပေးပါနော်။

ဒီမှာပါ သမီး။

အန်တီ တစ်ခါတည်း ငွေစုဘဏ်အပ်ငွေစာရင်းနဲ့ တွဲထားတဲ့ အေတီအမ်စက်မှာ ငွေထုတ်လို့ရတဲ့ ကတ်လေးပါ လုပ်သွားပါလား။

ဟုတ်ကဲ့ လုပ်ပေးပါ။

ဟာ...နေပါစေ။ မလုပ်တော့ဘူး။ အန်တီ မသုံးရဲဘူး။ ကတ်တွေက စိတ်ချ ရတာမဟုတ်ဘူး။ လျှို့ဝှက် နံပါတ်တွေ မမှတ် မိတတ်ဘူး။

တစ်ခါတလေ
ကတ်က ပြန်မထွက်လာ
တာမျိုး ကြားဖူးတယ်။ အမေ့ကို
နလုံးရောဂါရအောင်
မလုပ်စမ်းပါနဲ့ သမီးရယ်။

အဲဒီလောက်လည်း
မဟုတ်ပါဘူး အန်တီရဲ့။
အန်တီလျှို့ဝှက်နံပါတ်တွေကို
ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောပြသရွေ့တော့
စိတ်ချရပါတယ်။ အန်တီက ဘယ်သူမှ
မသိတဲ့ လျှို့ဝှက်နံပါတ်ရွေးချယ်ထား
ဖို့လိုပါတယ်။

**အေတီအမ် (ငွေအလိုအလျောက်ထွက်စက်)
အကြောင်း သိကောင်းစရာများ**

ကတ်
မထွက်လာရင် နီးစပ်ရာဘဏ်ခွဲကို
ချက်ချင်းအကြောင်းကြားပေးပါ။ ဘဏ်ကို
ဆက်သွယ်ရမဲ့ဖုန်းနံပါတ်တွေကို
အမြဲဆောင်ထားပါ။

ဒီထက်
စိတ်ချချင်ရင်တော့ သက်သေခံ
အနေနဲ့ စက်ဖန်သားပြင်ပေါ်က စာတွေကို
ဓာတ်ပုံ ရိုက်ထားပါ။ ထုတ်ပြီး ငွေသားတွေ
စိစိတီစွဲရှေ့မှာ တစ်ခါတည်း ရေထွက်ပါ။

စက်ကထွက်လာတဲ့
ပြေစာကို သိမ်းထားပါ။

အန်တီကတ်
အဆိုးခံရရင်ကော
ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အဲဒါဆိုရင်တော့
ဒုက္ခပဲ။ အန်တီပိုက်ဆံတွေ
သူများ ယူသွားတော့မှာပေါ့။

စိတ်မပူပါနဲ့
အန်တီရယ်။ အန်တီ
သမီးတို့ကို အကြောင်းကြားလိုက်တာနဲ့
ဘဏ်က အန်တီကတ်ကို ချက်ချင်း
ပိတ် ပေးပါလိမ့်မယ်။

ကတ်တွေ၊
ဖုန်းတွေ၊
စက်ကိရိယာတွေ အသုံးပြုပြီး
ငွေကြေးကိစ္စစီမံခန့်ခွဲဖို့ကို
မကြောက်ပါနဲ့ အန်တီရဲ့။ စက်ဆိုတော့
တစ်ခါတစ်လေ အွန်လိုင်းကျရင်
ငွေထုတ်လို့မရတာတွေတော့
ဖြစ်တတ်တယ်။ အဲဒါကလည်း
သိပ်မကြာပါဘူး။

ကတ်တွေ၊ ဖုန်းတွေက သုံးတတ်ရင် အန်တီအတွက် အများကြီး အကျိုးရှိပါတယ်။

တခြားကောင်းတဲ့ဟာတွေက ဖုန်းကနေ မိုဘိုင်းအပ်ပလီကေးရှင်းကို သုံးပြီး မိတာခဆောင်တာ၊ ဖုန်းငွေဖြည့်တာနဲ့ ဘဏ်အချင်းချင်း ငွေလွှဲတာ၊ ဖုန်းကနေ ဈေးဝယ်တာတွေ လုပ်လို့ရတယ်။

အဲဒါဆိုလည်း လုပ်ပေးပါ သမီးရယ်။

အန်တီ စမတ်ဖုန်းလေး ပေးပါ။ ကျွန်မ မိုဘိုင်း အက်ပလီကေးရှင်းလေး တည့်ပေးမယ်။

သုံးရတာ အရမ်းမြန်တယ်။ အန်တီသမီးက စင်္ကာပူကနေ မိနစ်အနည်းငယ်နဲ့ ပိုက်ဆံ ပို့ပေးလို့ရတယ်။

ဟုတ်ပြီ... ဟုတ်ပြီ သမီးလေး။ အခုလို စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြပေးတာ ကျေးဇူးနော်။

အစ်မရေ... တစ်လက်စတည်း နိုင်ငံခြားမှာ သုံးလို့ရတဲ့ကတ်မျိုး တွေအကြောင်း ရှင်းပြပေးပါလား။

ဗီဇကတ်နဲ့ မာစကာကတ်ဆိုပြီး ကတ်နှစ်မျိုး ရှိပါတယ်။

အဲဒါက ကတ်ထဲကို ငွေကြိုထည့်ပြီး သုံးရတာမျိုးပါ။ ငွေတွေ သယ်သွားမဲ့ အစား ကတ်လေးတစ်ခု သယ်သွားရုံပဲပေါ့ အန်တီရယ်။

ဒါပေမယ့် ရှိတာထက်တော့ ပိုသုံးလို့မရဘူးပေါ့။

တစ်ခုကောင်းတာက ညီမလေး နိုင်ငံခြား ရောက်နေချိန်မှာ ငွေပြတ်သွားတာမျိုးနဲ့ ကြုံရရင်အန်တီက မြန်မာပြည်ကနေ သူ့ကတ်ထဲကို ငွေထည့်ပေးလိုက်ရုံပဲ။ ဘယ်လောက်တောင် အဆင်ပြေလိုက်လဲ။

ဒီကတ်တွေနဲ့ စင်္ကာပူဒေါ်လာ၊ ယူရို နဲ့ အမေရိကန်ဒေါ်လာတွေ သုံးလို့ရတယ်။ ငွေတွေ သယ်သွား စရာမလိုတော့ဘူး။ ခါးပိုက်နှိုက်ရန်က ပေးတဲ့အပြင် ကျပျောက်မှာလည်း မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။

ကျေးဇူးပါ အစ်မရေ။

အစ်မရေ ကျွန်မ လိုရမယ်ရ မာစတာကတ်လေး လုပ်သွားမယ်။

ဖုန်းမှတစ်ဆင့်ငွေလွှဲဝန်ဆောင်
မှုများအကြောင်း

ရုံးပိတ်ရက်တွင်

မိန်းမရေ
မင်း ရေချိုးနေတုန်း
မင်းရဲ့မောင် ဖုန်းဆက်တယ်။
ပိုက်ဆံ အရေးတကြီးလိုနေလို့
တစ်သိန်းလောက်
လွှဲပေးပါတဲ့။

အဲဒါ
နီးစပ်ရာ
မိုဘိုင်းအေးဂျင့်နဲ့
ငွေသွားလွှဲပေးလိုက်
ပါဦးကွာ။

ဟုတ်...
ဟုတ်။ ကျွန်မ
အဝတ်အစားလဲပြီး
သွားလွှဲပေးလိုက်မယ်။

မချို့
ဘယ်သွားမလို့လဲ။

ကျွန်မမောင်
အရေးပေါ်ငွေလိုတယ်
ဆိုလို့ အဲဒါ မိုဘိုင်းအေးဂျင့်နဲ့
ငွေသွားလွှဲပေးမလို့။

ဟုတ်လား။
အဲဒါဆို မချို့ရဲ့မောင်ကို
သတိပေးလိုက်အုံး။ မချို့
ပေးလိုက်တဲ့လို့ပုဂံနံပါတ်ကို
ဖုန်းပေါ်မှာသူများ ကြားအောင်
ပြန်မပြောနဲ့လို့။

ပြီးတော့
ငွေလွှဲခဲ့သူကလည်း
လို့ပုဂံနံပါတ်ကို အမြဲတမ်း
ကိုယ်တိုင် ရိုက်ထည့်ပြီး
ငွေလွှဲလက်ခံခဲ့သူကလွဲပြီး
ဘယ်သူ့ကိုမှ အသိ
ပေးတာမျိုး မလုပ်ပါနဲ့။

ငွေလွှဲလက်ခံမဲ့သူကလည်း
ငွေလွှဲထုတ်တဲ့အခါ ငွေလွှဲ
အချက်အလက်ပါတဲ့စာတိုကို
ပြရပါမယ်။ ပြီးရင် ရလာတဲ့ လျှို့ဝှက်နံပါတ်
ကို ကိုယ်တိုင်ရိုက်သွင်းပြီး
ငွေထုတ်ယူရတယ်။

အရေးကြီးဆုံးတစ်ခုက
မိုဘိုင်းအေးဂျင့်ရုံးချုပ် (ဒါမှမဟုတ်)
သုံးစွဲသူတွေကို ဝန်ဆောင်မှုပေးတဲ့ စင်တာကဆိုပြီး
လျှို့ဝှက်နံပါတ်ကို ဖုန်း၊ မက်စင်ဂျာ
နဲ့ ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်ကနေ တောင်းရင်
လုံးဝမပေးပါနဲ့။

မိုဘိုင်းအေးဂျင့်တွေက
ဘယ်တော့မှ လျှို့ဝှက်နံပါတ်ကို
မေးမြန်းတာ မလုပ်ရပါဘူး။

ကျွန်မအသိတောင်
အဲဒီလို မသိလို့ ခံလိုက်ရသေးတယ်။
သူက လျှို့ဝှက်နံပါတ်ကို ရေးချလိုက်တာကို
တစ်ယောက်က တွေ့သွားပြီး သူ့ငွေ ထုတ်
ခံလိုက်ရတယ်လေ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပါ
ကျွန်မတော့ သူတို့
ဝန်ဆောင်မှုတွေကို ကြိုက်တယ်။
ဘဏ်ပိတ်ရက်တွေမှာ ငွေလွှဲစရာရှိရင်
သိပ်အဆင်ပြေတာပဲ။

ပြီးတော့
ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု
လုပ်ငန်းတွေကို ချေးငွေပြန်ဆပ်တာ၊
အွန်လိုင်း ဈေးဝယ်တာနဲ့ အစားအစာ
မှာတာတွေလည်း လုပ်လို့
ရတယ်လေ။

ဟုတ်လား။
အရမ်း အသုံးဝင်
တာပဲနော်။

ကျန်သေးတယ်။
မိုဘိုင်းအေးဂျင့်ဆီ မသွားဘဲ
အိမ်ကနေ ငွေလွှဲချင်တယ်ဆိုရင် မိုဘိုင်းအေးဂျင့်
အက်ပလီကေးရှင်းကို ကိုယ့်ဖုန်းထဲမှာ သွင်းပြီး
ဖုန်းကနေတစ်ဆင့် ငွေလွှဲလက်ခံမဲ့သူဆီကို
တိုက်ရိုက်ငွေလွှဲလို့ရနေပြီ။

အနီးဆုံး
မိုဘိုင်းအေးဂျင့်ဆိုင်
(ဒါမှမဟုတ်) ရိုးမ၊ စီဘီ နဲ့ ကမ္ဘောဇ
မိုဘိုင်းဘဏ်တွေကနေတစ်ဆင့်
မိုဘိုင်းအကောင့်ထဲ ငွေလွှဲပြီး ဘယ်အချိန်မဆို
အမြန်ဆုံးနည်းနဲ့ ငွေလွှဲလို့ရနေပြီ။

မြန်မာပြည်တွင်း
ခရီးထွက်ရင်း
ပိုက်ဆံပြတ်သွား
မှာလည်း မပူနဲ့။ မိုဘိုင်းအေးဂျင့်က
မြန်မာပြည်အနှံ့ရှိနေတာဆိုတော့
နီးစပ်ရာဆိုင်ကနေ ငွေသွင်း၊
ငွေထုတ်လုပ်လို့ရတယ်။

အဲဒါအပြင်
သူ့ရဲ့အက်ပလီကေးရှင်း သုံးပြီး
ဖုန်းဘေလ် ဖြည့်မလား၊ ဘတ်စ်ကား
လက်မှတ် ဝယ်မလား၊ အခွန်အခတွေ
ဆောင်မလား၊ လှူဒါန်းမှု
လုပ်မလား။ အားလုံး လုပ်လို့
ရနေပြီ။

ဟုတ်လား။

ငွေလွှဲပြီးနောက်

သမီးရေ
အန်တီကိုမိုဘိုင်း
အေးဂျင့်အကောင့် ဖွင့်နည်းလေး
သင်ပေးပါလား။

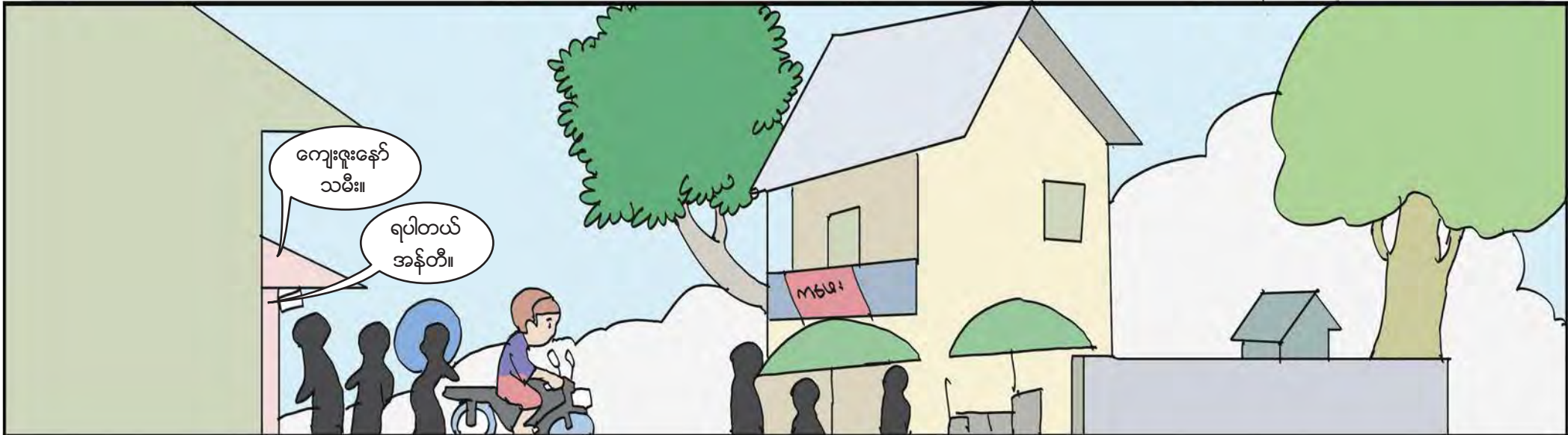
ဟုတ်ကဲ့။
ပထမဆုံး
အသုံးပြုတဲ့လူအနေနဲ့
ဖုန်းထဲကို အက်ပလီကေးရှင်း
သွင်းပြီး မှတ်ပုံတင်ရမယ်။ ပြီးတော့
ယာယီပင်နံပါတ် တစ်ခုကို
ဖုန်းကနေ စာတိုနဲ့
ရလိမ့်မယ်။

ရလာတဲ့ယာယီပင်
နံပါတ် ၄လုံးကို
လော့အင်ထဲမှာ ရိုက်ထည့်ပေးပြီးတော့
ကိုယ်ထားချင်တဲ့ပင်နံပါတ်ကို
ပြောင်းပြီးရိုက်ထည့်ရမယ်။

ပြီးရင်
အဲဒီနံပါတ်ကို ဘယ်သူမှ
မပြောနဲ့နော်။ တကယ်လို့ အကောင်ဖွင့်ဖို့
အခက်အခဲရှိနေရင် အွန်လိုင်းကနေ တစ်ခြား
တစ်ယောက်ယောက်ကို အကူအညီတောင်းတာ၊
မေးတာ မလုပ်ဘဲ သုံးစွဲသူတွေကို ဝန်ဆောင်မှု
ပေးတဲ့ ဌာနတွေကို အချိန်မရွေးဆက်သွယ်ပြီး
အကူအညီတောင်းလိုက်ပါ။

ကျေးဇူးနော်
သမီး။
ရပါတယ်
အန်တီ။

Livelihoods and Food Security Fund

Managed by UNOPS

ငွေရေးကြေးရေးကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု နှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးရန်ပုံငွေ (LIFT) တို့ ပူးပေါင်းထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာစောင်တွင်းရှိ အကြောင်းအရာ၊ စာစောင်အပြင်အဆင် နှင့် ပုံနှိပ်ရန်ပြင်ဆင် ပေးခြင်းတို့ကို IPC GmbH မှ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

© ၂၀၁၉၊ စီမံကိန်း နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန